PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 40 lir

Leto XXI. Št. 69 (6047)

TRST, torek 23. marca 1965

PO SREČNEM PRISTANKU VESOLJSKE LADJE «VOSHOD 2»

Beljajev in Leonov prispeta danes v Moskvo kjer jima pripravljajo veličasten sprejem

Na tiskovni konferenci sta kozmonavta pripovedovala o svojem doživetju v vesolju
Izredna spretnost Beljajeva pri usmerjanju ladje ob povratku - Danes v Cape Kennedy izstrelitev kabine «Gemini» - Ranger 9 leti proti Luni

Pavel Beljajev in Aleksej Leonov govorita na tiskovni konferenci

MOSKVA, 22. — Kozmonavta Beljajev in Leonov bosta prispela jutri ob 12.30 (ob 10.30 po srednjeevropskem času) v Moskvo, kjer jima pripravljajo triumfalen sprejem na Rdečem trgu. V Kremlju bosta kozmonavta odlikovana z najvišjimi odlikovanji kakor dosedanji kozmonavti.

Moskovska «Pravda» piše danes, da sta Leonovu in Beljajevu prva stisnila roko, ko sta prispela, gozdar Mečajev in zdravnik Tumanov, ki sta prišla s smučmi do kraja, kjer je «Voshod 2» pristal. List dodaja, da ni bila potrebna zdravnikova pomoč, ker sta se kozmonavta izvrstno počutila.

Včeraj sta imela kozmonavta tiskovno konferenco v vesoljskem centru Bajkonur. Leonov je izjavil, da sta pristala v najboljših pogojih. Kakor je določal program, je kozmična ladja prvikrat pristala s pomočjo mehaničnega usmerjanja, in to je zelo važno. Pripomnil je, da je moral poveljnik Beljajev uporabiti vse svoje sposobnosti in vse svoje izkušnje ter je pokazal velik pogum in veliko spretnost med pristajanjem, zlasti v težavnem trenutku, ko je ladja letela skozi goste plasti atmosfere. Pripomnil je: «Vesoljska ladja je bila, prav tako kakor živo bitje, ubogljiva in je pristala brez najmanjše težave».

Kozmonavta sta tudi izjavila, da sta v celoti izpolnila določeni znanstveni program in da so vsi aparati redno delovali. Ko je prišel trenutek, da Leonov zapusti vesoljsko ladjo, kar se je zgodilo nad sovjetskim ozemljem, je Beljajev potrepljal svojega tovariša po ramenu in rekel: «Čas je, da grem». «Med polzkusom, je izjavil Beljajev, sem bil zelo nestrpen in slišal sem bitje srca. Vendar sva ostala v stalnem stiku in sva delala brez naglice. Leonov je bil v stiku ne samo z menoj, temveč tudi z Zemljo. Slišal sem udarce Leonovih nog in rok proti zunanji steni kabine, ki je reagirala na vsak gib». Zatem je Beljajev izjavil, da «se je naša pozornost v nekem trenutku obrnila na čuden predmet ter sva od presenečenja vzkliknila, ko sva ugotovila, da je bil kilometer pred nami umeten satelit». «Sicer pa, je dodal Beljajev, se bo treba privaditi takim srečanjem v vesolju».

«Vse, kar sem videl v vesolju, je dejal s svoje strani Leonov, me je presenetilo. Spodaj se je Zemlja zdela ravna in videla se je samo krivulja horizonta. Nebo je bilo črno, zvezde svetle in Sonce brez krone, kakor ovito v črn žamet. Iz kozmosa sem videl črno morje in Azovsko morje ter skupine oblakov nad Kavkazom. Ostal sem v stiku tako z Beljajevom kakor z Zemljo in v vesolju sem slišal moskovski radio, ki je oddajal poročila o našem poletu».

Zatem je Leonov izjavil, da izhod iz vesoljske kabine ni bil težaven, nasprotno «bila je zelo enostavna stvar». «Voshod se je zamajal, ko sem se pognal v praznino, in zdelo se mi je, kakor da se je pognal naprej. Ko sem bil v vesolju, sem najprej premaknil eno roko, zatem drugo, nato pa noge: vse je bilo normalno. Razprostrl sem roke kakor krila in ta položaj se mi je zdel zelo ugoden. Povratek pa je bil težavnejši. Vsekakor plavanje v vesolju ni nikakor podobno plavanju v vodi. Občutek je enostavno ta, da se leti nad vesoljsko kabino».

Leonov je nato dejal, da je izhod iz kabine, ki je trajal dvajset minut, bil zelo utrudljiv, ker čeprav je skafander jamčil absolutno varnost, so za delo v takih pogojih potrebni veliki napori, ker človek ni tega še navajen. «Od zunaj, je zaključil Leonov, so se okenca Voshoda zdela ogromne oči». Zato da je napisal v ladjino knjigo, kaj je videl in delal v dvajsetih minutah, je uporabil poldrugo uro. Pripomnil pa je, da ni nikakor težko pisati v stanju breztežnosti: «Dovolj je samo močneje pritiskati svinčnik na papir in se večkrat vežbati».

Kar se tiče povratka, sta kozmonavta izjavila, da sta uporabila mehanične naprave, ki so delovale v popolnem redu. Vse je potekalo, kakor sta se vežbala na Zemlji glede pristanka. Ladja je pristala brezhibno in znašla sta se v tajigi (gozdu) sredi snega, ki je bil visok od 50 centimetrov do dveh metrov. Po radiu sta sporočila državni komisiji, da je vse šlo v redu.

Leonov pripoveduje nocoj v «Izvestijih» podrobnosti svojega doživetja v vesolju, ko je zapustil kabino. «Ena mojih prvih nalog, je dejal, je bila odstraniti ščitnik pred objektivom zunanjega snemalnega aparata, ki me je moral filmati; ščitnik mi je ostal v roki in nisem vedel, kaj z njim. Vprašal sem se: ali ga bom poslal na nov tir? Zatem sem si rekel: ne sme se onesnažiti vesolje, in zagnal sem ga z vso silo proti Zemlji. Oddaljil se je in kmalu ga nisem videl več».

Zatem je dejal, da je bil nekoliko presenečen zaradi odpora kabine, ko se je oddaljeval od nje. «Zagotavljam vam, je dejal, da me je vse to spominjalo na gugalnico», ko je bil izven kabine, je opravil nekatera majhna montažna dela in popolnoma mu je uspelo zavijati in odvijati vijake.

Prva stvar, ki jo je Leonov videl, ko je zapustil kabino, je bilo mesto Kerč na skrajnem vzhodu Krima. Zatem se je Zemlja vrtela. Pozneje je Leonov spoznal Azovsko morje, Kavkaz, Kubal, Urale, Irtiš in reko Jenisej: «V tistem trenutku sem se vrnil v kabino».

Ves čas operacije, komentirajo «Izvestija», je bil Beljajev za Leonova kakor babica, ki pelje na sprehod svojega vnuka v vozičku. «Zelo sem pazil, je dejal Beljajev, da sem usmerjal vesoljsko ladjo tako, da bi Leonova stalno razsvetljevalo Sonce».

Kozmonavt Konstantin Feoktistov je izjavil agenciji Tass, da je polet z ladjo «Voshod 2» zelo približal dobo potovanj na Luno. Dodal je, da sta Leonov in Beljajev napravila prve korake proti ne preveč oddaljeni prihodnosti, ko bodo ljudje, oblečeni v podobne skafandre kakor Leonov, gradili vesoljske postaje, kozmične opazovalnice in bodo dosegli druge planete morda že v naši generaciji.

Feoktistov je poudaril, da je Leonov razpršil neutemeljeno bojazen glede izhoda človeka v vesolje in je dokazal svetu, da je tudi kozmos dostopen in da v vesolju ni za človeka nič tragičnega in nepredvidenega.

CAPE KENNEDY, 22. — V Cape Kennedy delajo še zadnje priprave za izstrelitev kabine «Gemini», ki jo bodo izstrelili jutri in v kateri bosta kozmonavta Virgil Grisson in John Young. Kabina bo morala napraviti tri kroge okoli Zemlje. Če bo vreme ugodno, bodo jutri zjutraj ob osmih po srednjeevropskem času začeli vzvratno štetje, ki se bo zaključilo ob 15. uri z izstrelitvijo nosilne rakete «Titan 2», ki bo morala postaviti kabino «Gemini» na tir okoli Zemlje. Računajo, da bo kabina ob povratku padla v Karibsko morje okoli 20. ure po srednjeevropskem času.

Danes pa so v Cape Kennedy izstrelili televizijsko sondo «Ranger - 9», ki je redno dosegla tir okoli Zemlje, v katerem je ostala pet minut. Nato je druga stopnja rakete «Agena» začela spet delovati in pognala satelit s hitrostjo 39.240 kilometrov na uro proti Luni. Za sedaj ne morejo še z gotovostjo reči, ali «Ranger» leti po točnem tiru, predstavnik NASA pa je izjavil, da gre vse dobro in, je «vse blizu določenih programov.»

Naloga «Rangerja» je podobna nalogi prejšnjih «Rangerjev». Zbrati mora podatke, da se najde primeren kraj na Luni, kjer naj bi pristal «satelit — robot». «Ranger - 9» bi se moral razbiti ob Lunini površini, če jo bo zadel. Računajo, da bi moral prileteti na Luno 640 kilometrov severno od žrela «Alfonz» v sredo ob 15.07 po srednjeevropskem času.

RESOLUCIJA KONGRESA BIVŠIH POLITIČNIH DEPORTIRANCEV

Odpravi naj se diskriminacija in socialna krivica

Nacistični zločini ne smejo zastarati - Albin Bubnič izvoljen kot Slovenec v vsedržavni svet - Edina organizacija odporniškega gibanja v Italiji, ki ima v svojih vrstah pripadnike raznih strank in političnih skupin

(Od našega posebnega dopisnika)

BOLOGNA, 22. — Z odobritvijo zaključne resolucije in izvolitvijo predsedništva ter vsedržavnega sveta se je v nedeljo zaključil v Bologni 4. vsedržavni kongres Združenja bivših političnih deportirancev. Za predsednika združenja je bil ponovno izvoljen sen. Piero Caleffi, podtajnik ministrstva za javno vzgojo, za podpredsednika sta bila izvoljena sen. Gianfranco Maris in dr. Ermete Sordo, za tajnika pa Giovanni Melodia.

V novem vsedržavnem svetu so tudi trije člani iz Trsta, in sicer prof. Giovanni de Manzini, Giovanni Postogna ter Albin Bubnič kot Slovenec. V delegaciji iz Trsta je bilo na kongresu 7 članov. Združenje bivših političnih deportirancev je zdaj edina organizacija odporniškega gibanja v Italiji, ki ima v svojih vrstah pripadnike raznih strank in političnih skupin od komunistov in socialistov, do demokristjanov, neodvisnih in liberalcev, razen — jasno — fašistov. Tako predstavništvo je tudi v glavnem svetu. Nobena stranka ne prevladuje in strankarske razprtije ne prihajajo do izraza. Na kongresu so ugotovili, da je v združenju nad 20 parlamentarcev raznih strank, in so predlagali, naj bi se le-ti združili v svojo parlamentarno skupino.

Na nedeljskem zasedanju so delegati najprej soglasno in z aplavzom odobrili zaključno resolucijo, nato so sledile volitve odbora. Po izvolitvi je bil opoldne sprejem na županstvu. V imenu župana Dozze, ki je bolan, je delegate sprejel in jih toplo, tovariško nagovoril podžupan poslanec Gianguido Borghese, ki mu pravijo «prefekt osvoboditve», ker je bil prvi prefekt v Bologni po osvoboditvi mesta. Popoldne so se sestali člani novega sveta združenja in izvolili predsedstvo, predsednik Caleffi pa se je v imenu odbora in vseh delegatov zahvalil meščanom in oblastem za tovariški sprejem ter bolonjski sekciji za organizacijo kongresa, ki je bil zares zanimiv in plodovit.

Resolucija poudarja:

Dvajset let po osvoboditvi ima naša dežela še vedno opravka s številnimi resnimi problemi, in nekateri od teh so se v teh letih še povečali zaradi temeljitih socialnih in gospodarskih sprememb. Te probleme je treba reševati in konkretizirati z izvajanjem ustave, da se z demokratično metodo dosežeta svoboda in socialna pravičnost, kakor je bila volja borcev svobode in želja vseh tistih, ki so umrli v uničevalnih taboriščih.

Graditev take družbe zahteva ozračje splošnega razumevanja in sodelovanja, ki se lahko uresniči z drugo dialektiko na podlagi skupnih smotrov: ustvariti pravično družbo, iz katere naj izginejo privilegiji, svobodno družbo, v kateri naj bo vse usmerjeno k dostojanstvu, blaginji in sreči človeka v najširšem materialnem, intelektualnem in duhovnem smislu.

Z grenkobo je treba ugotoviti, da se danes to sporazumevanje in to sodelovanje nista še uresničila. Nobenega dvoma ni, da imajo v naši družbi združenja odpora veliko odgovornost za razvoj demokratične države. Ni namreč vse prebivalstvo seznanjeno s politiko in demokracijo, z delovanjem v strankah, in prav tako se vsa demokratična dejavnost ne izčrpa v okviru strank.

(Nadaljevanje na 2. strani)

ALBIN BUBNIČ

Kivu Stoica Dejev naslednik

BUKARESTA, 22. — CK romunske delavske stranke je na plenarni seji sklenil predlagati, naj novi predsednik državnega sveta postane Kivu Stoica, ki je član političnega urada in tajnik centralnega komiteja stranke. Na seji je bil Nicolae Ceausescu soglasno izvoljen za prvega tajnika centralnega komiteja. Poleg tega je centralni komite sklenil, da se bo mesto Domešti odslej imenovalo Georgju Dej. Prav tako bodo številne ulice in številni trgi v Bukarešti in drugih mestih dobili ime po umrlem državniku.

Za sredo je bilo sklicano zasedanje romunske velike skupščine, na katerem bodo izvolili novega predsednika državnega sveta.

ZDA ŠIRIJO UMAZANO VOJNO V VIETNAMU

Zažigalne bombe in plini na prebivalstvo Vietnama

Tudi včeraj so ameriška letala napadla Severni Vietnam

SAJGON, 22. — Ameriška in južnovietnamska letala so danes ponovno bombardirala in obstreljevala področje Nam Kan na zahodnem delu pokrajine Gean v Severnem Vietnamu. Kakor poroča hanojska vlada, sta bili sestreljeni dve sovražni letali, mnogo pa je poškodovanih. Ameriška letala so metala tudi zažigalne bombe in plin.

Ameriški vojaški predstavnik je v zvezi s tem izjavil, da so ameriška letala uničila neki radarski center 100 kilometrov severno od meje med obema Vietnamoma.

Ameriško poveljstvo je sporočilo, da so ameriške čete izvedle akcije proti Vietkongu v Južnem Vietnamu in uporabile «vrsto nestrupenega plina, ki povzroča gnus in povračanje». Ameriški državni department je v zvezi s tem objavil naslednjo izjavo: «V taktičnih položajih, ko so se gverilci Vietkonga pomešali med civilno prebivalstvo, so južnovietnamske sile namesto topništva ali letalskega bombardiranja uporabile na tem področju neke vrste solzilnega plina. Gre za nestrupen plin, ki trenutno onemogoča sovražnika, da bi se boril. Njegova uporaba v teh okoliščinah ni drugačna od uporabe plina za zadušitev neredov ali demonstracij. Plin spušča južnovietnamsko osebje iz helikopterjev».

V uradnih krogih sporočajo, da so ta plin dobavile Južnemu Vietnamu ZDA, helikopterje, ki spuščajo plin, pa vodijo ameriški piloti.

Danes je več ameriških in južnovietnamskih letal bombardiralo položaje osvobodilne vojske 20 kilometrov od Dananga.

V sredo je skupina osvobodilne vojske napadla iz zasede skupino južnovietnamskih in ameriških vojakov v nekem kraju, ki je oddaljen 75 milj od Sajgona. Padlo je nad 100 južnovietnamskih in pet ameriških vojakov.

Ameriški poslanik v Sajgonu Taylor je izjavil, da se vojna v Vietnamu verjetno približuje «odločilni točki». Dal je razumeti, da bodo še pomnožili bombne napade na Severni Vietnam.

Iz Pnom Penha pa poročajo, da so južnovietnamski vojaki ob podpori lovskih letal napadli včeraj neko kamboško vas, oddaljeno dva kilometra od meje. Dva prebivalca sta bila ubita, trije pa hudo ranjeni.

Oster napad Pekinga proti SZ

PEKING, 22. — Pekinški radio je oddajal danes oster napad na sovjetske voditelje, ki vsebuje dolg članek dveh glavnih časopisov v prestolnici. V članku se v glavnem zatrjuje, da je pripravljalni sestanek komunističnih strank v Moskvi pomenil «korak, katerega namen je bil povzročiti razkol v mednarodnem komunističnem gibanju», in da so novi sovjetski voditelji, ki so prevzeli mesto Hruščova, enostavno «menjali grb» in uporabili najbolj zvijačne metode za razvoj «hruščevizma».

članek pravi, da novi sovjetski voditelji nadaljujejo politiko Hruščova o ameriško-sovjetskem sodelovanju «za obvladanje sveta» in izjavljajo, da so široki sektorji, kjer se to sodelovanje lahko izvaja. Daije obtožujejo nove sovjetske voditelje, da so se po prihodu na oblast «v vsej naglici sporazumeli z ZDA», predvsem pa da so «v obliki darila prispevali k stroškom OZN v Kongu in omogočili ustanovitev stalne sile OZN». Sovjetskim voditeljem očitajo tudi, da so se trudili, da «s pogajanji z Američani rešijo vprašanja, ki nastajajo iz revolucionarnih borb v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki». «Novi sovjetski voditelji zatrjujejo, da podpirajo revolucionarno borbo Južnega Vietnama, toda dejansko hočejo nakopičiti politični kapital, ki naj bi jim služil pri pogajanjih z ameriškimi imperialisti in da srečno izpeljajo svojo zaroto za razgovore o miru, katerih namen je zadušiti borbo ljudstva Južnega Vietnama».

Članek poziva sovjetske voditelje, naj v celoti revidirajo svojo politiko, in postavlja naslednje pogoje: «1. Jasno naj izjavijo, da so ukazi za sklicanje razbijaške konference zgrešeni in protizakoniti. 2. Jasno in slovesno naj izjavijo, pred komunisti in narodi sveta, da so hruščevski revizionizem, šovinizem velike države in razbijaštvo napaka. 3. Javno naj priznajo, da sta revizionistična linija in program 20. in 22. kongresa KP SZ zgrešena. 4. Javno naj priznajo, da je zgrešeno vse, kar so sovjetski voditelji rekli in storili proti Kitajski, Albaniji, KP Japonske in drugim marksističnim leninističnim strankam. 5. Javno naj se obvežejo, da se bodo odrekli napakam hruščevskega revizionizma in se povrnili k marksizmu-leninizmu, proletarskemu internacionalizmu in k načelom izjav iz leta 1957 in 1960».

Sporazum o televiziji med Francijo in SZ

PARIZ, 22. — Danes so v Parizu podpisali francosko-sovjetski sporazum o sodelovanju za naglo uveljavitev francoskega barvnega televizijskega sistema «Secam». Uradno sporočilo pravi, da obe vladi upata, da bo ideja, da Evropa uvede enoten barvni televizijski sistem na podlagi procedure «Secam», naletel na ugoden sprejem pri vseh evropskih državah.

Francoski minister Peyrefitte je po objavi uradnega sporočila izjavil: «S sodelovanjem, ki se začenja z našim sporazumom, delamo za prihodnjih 10 ali 20 let. Prvikrat po dolgem času bosta država zahodne Evrope in velika država vzhodne Evrope združili svojo tehniko za delo miru. Nedvomno smo danes napravili korak v dobro smer. To sodelovanje je odprto ne samo vsem državam Evrope, temveč bi moralo spodbuditi vse države Evrope, da uvedejo enoten sistem televizije na barvah».

Sovjetski poslanik Vinogradov pa je izrazil zadovoljstvo nad doseženim sporazumom in je dodal, da sporazum pomeni razvoj najširšega znanstvenega in tehničnega sodelovanja med SZ in Francijo.

Stewartovi razgovori v Washingtonu

WASHINGTON, 22. — Angleški zunanji minister Stewart je prišel sinoči v Washington, kjer bo ostal dva dni. Ob prihodu je izjavil, da Vietnam ne bo važen del njegovih razgovorov z ameriškimi voditelji, in da Velika Britanija želi, da bi vojna v Vietnamu prenehala. Pripomnil je, da za sedaj ne vidi nobene podlage za pogajanja v Vietnamu.

Popoldne je Stewart začel razgovore z Deanom Ruskom. Govorila sta o Vietnamu, pri čemer je Stewart poročal o svojih razgovorih z Gromikom. Poleg tega sta govorila tudi o razorožitvi OZN in NATO. Jutri bo Stewarta sprejel predsednik Johnson.

V London pa je prispel danes Johnsonov posebni odposlanec Harriman, ki se bo razgovarjal o afriških zadevah. Danes ga je sprejel državni minister v Foreign Officeu Thomsom.

V DVORU PRI POLHOVEM GRADCU

Veličasten pogreb Jožeta Tirana

Prečuden cvet je v grapi črni,
pod njim tih partizan leži...

Tako so včeraj v zadnje slovo ob tvojem grobu, Jože Tiran, odmevali glasovi Invalidskega pevskega zbora. Pa ni grapa črna, lepa Polhograjska dolina je, kamor si včeraj legel, da boš čez trate gledal na tisti tvoj domek na Babni gori.

— — — —

Veliko ljudi je prišlo na Babno goro pri Dvoru, malo pred Polhovim Gradcem, da zadnjič pospremijo človeka, ki je vse svoje življenje žrtvoval gledališču. Zbrali so se gledališčniki od vsepovsod iz Slovenije, prišli so visoki predstavniki oblasti in umetniških ustanov, pa še tisti, ki so mu bili za njegovo umetnost hvaležni; še iz partizanskih let.

Ko so postavili krsto pred hišo sredi vencev in cvetja, je najprej spregovoril ravnatelj Mestnega gledališča ljubljanskega Lojze Filipič, ki je v krasnih besedah prikazal lik pokojnega Jožeta Tirana kot človeka, umetnika, organizatorja, kulturnega delavca. Za njim je spregovoril upravnik SNG v Ljubljani Smiljan Samec, v imenu tržaškega gledališča pa se je od pokojnika poslovil Rado Rauber. V imenu borcev je izrekel slovo Danilo Turk. Invalidski pevski zbor je zapel žalostinko in oglasili so se še žalostni zvoki godbe.

Z griča v dolino in potem po cesti proti Dvoru se je razvil dolg sprevod. Ce je tu pa tam krpa snega spominjala, da še ni daleč od zime, pa so zvončki in trobentice ob poti poudarjali, da je tu nezadržna pomlad. In Jože Tiran te pomladi ne bo več videl.

Pri grobu na pokopališču v Dvoru je s tresočim se glasom govoril v zadnje slovo igralec France Presetnik. Zbor je zapel partizansko žalostinko «Prečuden cvet», spet so se oglasili inštrumenti godbenikov iz Opere. Oči vseh so bile solzne. Svojci, prijatelji so zapuščali grob s tesnobo v srcu.

Avstrijski kancler Klaus prispe danes v Jugoslavijo

Izjave predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stambolića

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 22. — Na vabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stambolića bo jutri popoldne prispel na tridnevni uraden obisk v Jugoslavijo avstrijski kancler dr. Josef Klaus. V njegovem spremstvu bodo med drugimi zunanji minister dr. Bruno Kreisky ter pokrajinska poglavarja Štajerske in Koroške Krainer in Wedenig. Med bivanjem v Beogradu bo avstrijskega kanclerja in ostale člane njegovega spremstva sprejel tudi predsednik republike maršal Tito ter jih verjetno zadržal na kosilu. Poleg uradnih razgovorov predvideva program bivanja obisk tovarne kmetijskih strojev v Zemunu in predavanja dr. Klausa v inštitutu za mednarodno politiko in gospodarstvo o «Avstriji med Vzhodom in Zahodom». Obisk avstrijskega kanclerja se bo končal v petek s kratkim obiskom v Zagrebu.

«Obisku avstrijskega kanclerja dr. Josefa Klausa dajemo poseben pomen, kajti ta obisk, ki odraža sedanjo stopnjo dobrososednih in prijateljskih odnosov med našima državama, bo hkrati dal pobudo za nadaljnji napredek naših odnosov,» je izjavil o obisku avstrijskega kanclerja predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić v intervjuju stalnemu dopisniku avstrijske agencije AP v Beogradu. Stambolić je nadalje poudaril, da so odnosi med Jugoslavijo in Avstrijo dosegli stopnjo prijateljskega in dobrososednega sodelovanja, da je bila zadnja leta rešena vrsta vprašanj, kar je prispevalo k ustvaritvi ugodnega ozračja za rešitev ostalih tekočih vprašanj. Ti odnosi pa bi bili, po mnenju Stambolića, še boljši, če bi se rešila nekatera preostala vprašanja kot n. pr. na gospodarskem področju vprašanje liberalizacije jugoslovanskega izvoza, kar bi dalo novo pobudo za razvoj blagovne izmenjave in industrijsko-tehničnega sodelovanja, «Splošno vzeto, je poudaril Stambolić, je na sektorju gospodarskih odnosov vrsta področij, ki še niso zadosti proučena in ki bi lahko mnogo prispevala, da se sodelovanje precej razširi, kar je vsekakor v obojestranskem interesu.»

«Cenimo napore avstrijske vlade za rešitev zahtev naše etnične skupine. Naše mnenje je, da bi hitrejše uresničenje obveznosti iz avstrijske pogodbe, s čimer bi se izboljšal položaj manjšin, prispevalo, da naše etnične skupine postanejo še trdnejši most med obema državama,» je poudaril predsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije. Tudi na kulturnem področju po mnenju Stambolića še niso izkoriščene vse možnosti. Poleg tega je še vedno nerešeno vprašanje izpolnitve arhivskega sporazuma in vrnitve kulturnih dobrin. «Kot vidite, je dejal Stambolić, vsa omenjena vprašanja niso velik problem, toda mi jim dajemo pomen, ker bi z njihovo rešitvijo po naši oceni lahko precej prispevali k napredku že sedanjega dobrososednega sodelovanja». Stambolić je predlog Avstrije o ukinitvi vizumov pozitivno ocenil in dodal, da bi rešitev tega vprašanja še bolj prispevala k medsebojnemu spoznavanju in zbližanju. Toda ukinitev vizumov z državami, s katerimi ima Jugoslavija zelo razvit turizem, kot n. pr. z Avstrijo, zahteva, da se sprejmejo ukrepi za modernizacijo mejne in carinske službe. Sedaj se ta vprašanja proučujejo. Iz tega proučevanja bodo izšli predlogi za zadevna pogajanja s posameznimi državami.

B. B.

Sodelovanje SZ pri graditvi centrale v Železnih vratih

BEOGRAD, 22. — Po vesteh iz Sovjetske zveze so danes podpisali v Moskvi sporazum med vladama Jugoslavije in Sovjetske zveze o gospodarskem in tehničnem sodelovanju za graditev jugoslovanskega dela hidroenergetskega in plovnega sistema v Železnih vratih na Donavi. Po tem sporazumu bo Sovjetska zveza dobavila Jugoslaviji med drugim tri popolne hidroagregate od 178.000 kw in nekatere instrumente in material za druge tri agregate, ki jih bodo gradila jugoslovanska podjetja. Sovjetske projektantske organizacije bodo skupno z jugoslovanskimi strokovnjaki izdelale tudi nekatere projekte za jugoslovanski del hidroenergetskega in plovnega sistema in nudile pomoč pri projektih, ki jih bodo izdelale jugoslovanske projektne organizacije.

Sporazum je po mnenju pristojnih krogov obeh držav važen prispevek k razvoju prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in pomeni koristen začetek razvoja sodelovanja med industrijama obeh držav.

MORO PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE SARAGATU

CNEL pozitivno ocenjuje vladni petletni načrt

Merzagora prevzel posle predsednika senata - Nedeljski govori raznih političnih osebnosti

RIM, 22. — Predsednik republike Saragat je sprejel predsednika vlade Mora in se zadržal z njim v daljšem razgovoru.

Merzagora je okreval in spet prevzel mesto predsednika senata.

Državni svet za gospodarstvo in delo (CNEL) se je sestal danes pod predsedstvom Campillija, da bi odobril svoje «mnenje» o petletnem gospodarskem načrtu. Razprava o tem se bo zaključila v sredo. Osnutek tega «mnenja» je obrazložil prof. Petrilli v svojem sporočilu, ki ga je sestavil na podlagi poročil, ki so jih podale komisije CNEL za delo, industrijo, javna dela in za kmetijstvo.

V osnutku «mnenja» se poudarja med drugim, da so splošni smotri gospodarskega načrta «načelno sprejemljivi in da ustrezajo razvojnim potrebam celotne italijanske družbe», kakor so se pokazale v teh zadnjih letih. Tudi kritične pripombe k temu načrtu niso v nasprotju, ampak v skladu z načrtom samim.

CNEL je mnenja, da je predvidevanje 5-odstotnega letnega naraščanja nacionalnega dohodka veljavno, vendar pa da ni izključeno, da bo sedanja neugodna gospodarska konjunktura vplivala ne le na letošnje leto, ampak tudi na prihodnje leto. V poročilu se zatrjuje, da bo treba verjetno povečati izdatke za sistem socialne varnosti; poudarja se potreba po ukrepih za pospeševanje varčevanja in njegove uporabe v produktivne namene. Tudi v poročilu CNEL se poudarja potreba po skladnosti med prejemki in produktivnostjo.

Kar zadeva plačilno bilanco se v poročilu zatrjuje, da bo verjetno potreben večji napor na področju izvoza, ker se bo nujno povečal tudi uvoz, in to v večji meri, kot to predvideva načrt, če se bo gospodarstvo redno razvijalo.

Za CNEL je sprejemljivo tudi vse ono, kar je v načrtu določeno za odpravo teritorialnih neravnovesij, vendar pa da bo treba temeljiteje proučiti razna vprašanja, ki se bodo pojavila med načrtovanjem.

Kot že rečeno, bo CNEL izdelal in odobril svoje mnenje o gospodarskem načrtu do srede, nato pa ga bo dostavil vladi, da bi načrt dokončno odobrila in ga dostavila parlamentu v razpravo in odobritev.

Politična polemika med strankami vladne večine na tej strani in strankami desne in leve opozicije je nekoliko utihnila. V nedeljo je bilo le malo političnih govorov: med temi velja omeniti govor ministra Scaglie v Bergamu, namestnika tajnika KD Gallonija v Ferrari namestnika tajnika PSDI Cariglie v Firencah, ministra Pretija v Lucci, tajnika CGIL Novelle v Milanu in poslanca Bassa v Legnanu.

Minister Scaglia, ki je zelo blizu predsedniku vlade Moru, je poudaril v svojem govoru med drugim, da se na področju levega centra utegne odločiti glede vprašanja o nadaljnji usodi italijanske demokracije; pripomnil je, da mora sedanja politica vlade doseči uspeh, kajti sicer ni mesta za alternative. Istega mnenja je tudi Galloni, ki je zatrjeval, da je glavno vprašanje strank levega centra uresničenje vladnega programa. Namestnik tajnika PSDI Cariglia je naglasil, da politika levega centra ni le «priložnostno srečanje za izključno aritmetično večino», ampak «plod premišljene odločitve», ki je ne morejo izpodbiti «obrobna protislovja in občasni notranji odpori».

Minister Preti je izjavil med drugim, da vlada ne namerava nastopiti proti mezdnim zahtevam sindikatov, da pa delavci morajo razumeti v tem posebnem trenutku, da bi pritisk na proizvodne stroške nujno oviral povečanje zaposlitve; tem bolj se morajo prepričati o tem javni nameščenci, ki jim je služba zagotovljena, skrajšanje delovnega urnika pa nesmiselno.

Tajnik CGIL Novella pa je v Milanu poudaril med drugim, da bo načrtovanje pozitivno le v primeru, da se povišajo mezde in zaposlitev delavskih množic». Novella je vrgel rokavico drugim sindikalnim organizacijam in jih pozval, naj dokažejo svojo samostojnost predvsem s tem, da se «na delovnih mestih svobodno odločijo glede mezdne politike

Basso pa je zanikal vsakršno veljavnost politike levega centra, češ da je «dorotejska» in da je odgovorna — kakor to zatrjuje tudi desnica — za odpuste in brezposelnost; zagovarjal je alternativo, ki jo predstavlja «zveza in solidarnost vseh socialističnih, komunističnih in katoliških sil».

Kdo določa v ZDA politiko bombardiranja J. Vietnama?

Pariški «Nouvel Observateur» objavlja članek Josepha Krafta, enega od najbolje informiranih opazovalcev v Washingtonu, ki odgovarja na vprašanje zaskrbljenega sveta, katere so tiste sile v ZDA, ki forsirajo politiko metanja bomb na Južni Vietnam. Kraft piše:

Ameriško bombardiranje Severnega Vietnama ne pomeni samo prvi korak pri vzpenjanju po lestvi, nevarni vojni nasproti. To bombardiranje je važno tudi zategadelj, ker pomeni prekinitev z dosedanjo linijo v ameriški zunanji politiki. Z eno samo potezo so si Združene države odtujile Britanijo, Francijo in Združene narode. Kompromitirale so dialog s Sovjetsko zvezo, dialog, ki je bil že tri leta vzmet za vse ameriške pobude, čeravno Washington tega ni hotel priznati. Ta bombardiranja so spet obudila k življenju vizijo, ob kateri se zgrozi sleherni Američan: možnost, da se Amerika zaplete v Aziji v kopenske vojne. Ta bombardiranja so oslabila upanje, na katero so Američani toliko polagali, namreč upanje na sovjetsko-kitajski konflikt.

Zakaj? Kateri je tisti novi element, ki je spremenil položaj? Prav gotovo ga ni treba iskati v ameriških notranjih razlogih niti v pritisku javnega mnenja. Še manj pa v pritisku vojakov in predsednikovih civilnih svetovalcev, vsaj tako mislijo mnogi francoski intelektualci. Vse kaže na to, da sta ti dve skupini sedaj popolnoma pasivni in da ima predsednik popolno svobodo akcije. V tem je jedro problema: ameriška politika je danes v dobrem in v slabem odvisna od volje predsednika. Gre za primer osebne diplomacije na najvišji ravni.

Dotaknimo se najprej javnega mnenja. Res je, da bi desnica usula na predsednika ploho očitkov, če bi v Vietnamu zmagali komunisti. Res je tudi, da so se zganili vsi histerični antikomunisti, nostalgiki senatorja Goldwaterja in bivši maccarthisti ter zahtevali trdo roko za «komunistično izdajstvo» prav v trenutku, ko so ameriški liberalni elementi, Francija in OZN predlagali, naj bi vietnamski spor uredili s pogajanji. Toda ameriška javnost se ni odzvala njihovim klicem.

Niti najmanjšega znamenja ni, po katerem bi lahko sodili, da so dogodki v Vietnamu sprostili nacionalistični val v ZDA. Nasprotno! Vse kaže, da se ameriška javnost namenoma noče zanimati za Vietnam. Tistega dne, ko je 160 letal bombardiralo Severni Vietnam — taka akcija bi celo med drugo svetovno vojno vzbudila pozornost po vsem svetu — v Washingtonu nihče ni resno razpravljal o tem dogodku. Dopisnik N. Y. Timesa je takrat prepotoval 3000 kilometrov po Ameriki, «ne da bi slišal en sam resen komentar».

Ob taki pasivnosti javnega mnenja bi vojaški šefi ne mogli vsiljevati svoje politike proti volji šefa države. Seveda, vojaški šefi imajo svojo politično linijo. Že dolgo se šefi letalstva zavzemajo za bombardiranje Severnega Vietnama, prav nič pa ne bi imeli proti, če bi smeli zmetati bombe — klasične seveda — na atomske centre v LR Kitajski. Šefi kopenskih sil seveda podpirajo to zamisel, ki bi odstranila nevarnost krvavega spopada na kopnem; pri tem seve zanikajo, da bi se takega spopada bali.

Toda nihče od vojaških šefov ni dovolj popularen in dovolj vpliven, da bi lahko kljuboval predsedniku in mu vsilil svoje poglede. Vse vojaške šefe je skrbno izbral obrambni minister McNamara; pri tem je pazil na to, da izbere take, ki bodo poslušni civilni oblasti. Sedanji šefi ameriške armade so veliko bolj podobni visokim uradnikom v uniformi kot pa Mac Arthurju. Ne izkoristijo niti priložnosti, ki se jim same ponudijo.

Ob povračilni letalski akciji za napad gverilcev na Pleiku so letala z letalonosilk odvrgla svoje bombe, letala s kopenskih oporišč v Južnem Vietnamu pa so morala odložiti akcijo zaradi slabega vremena. Tedaj so vprašali predsednika združenega štaba generala Wheelerja, če je bistveno važno, da ta letala spet pošljejo nad cilje. General ni zahteval nove akcije in se je omejil na izjavo, da gre za političen problem. Končno so letala res poslali nad Severni Vietnam, toda akcijo so utemeljili s političnimi in ne z vojaškimi argumenti.

Tudi civilni svetovalci ne morejo predsedniku vsiliti svoje volje. Gre za majhno skupino ljudi, ki v deželi ne uživa velike popularnosti. Podpredsednika Humphreya — človeka, ki v deželi prav gotovo uživa velik ugled in popularnost — so odstranili iz «odločujoče skupine», prav tako ves politični personal Bele hiše. Skupina, o kateri je govora, je omejena na pet oseb: sekretar za obrambo McNamara in njegov pomočnik William Bundy; posebni predsednikov svetovalec za probleme nacionalne varnosti George Bundy, ki je starejši brat Ruskovega pomočnika.

John McNaughton in William Bundy sta «večna pomočnika» in še nikoli nista o ničemer samostojno odločala. Dean Rusk prav gotovo ni tistega kova človek, ki bi diktiral predsedniku, kaj naj napravi. Kako majhen je njegov vpliv, je dramatično potrdila epizoda pred enim mesecem, ko je bila v teku povračilna akcija nad Severnim Vietnamom zaradi gverilske akcije na Pleiku; Rusk je bil takrat na počitnicah v Kaliforniji in predsednik Johnson je izrecno zahteval, naj ostane tam tako dolgo, kot je bilo predvideno.

Tudi vpliv Roberta McNamare in Georga Bundyja se je zmanjšal. Cenjena sta predvsem zaradi tistega, kar sta storila med kubansko krizo leta 1962, ko je bila v teku živa diskusija o tem, kaj storiti. Ob vietnamski krizi ni bilo podobne diskusije. Kaže, da v Beli hiši sploh niso postavljali vprašanja, kakšna bodi politična izbira, za katero naj se odločilo, marveč samo to, katere cilje naj bombardirajo in kdaj.

V okviru takih razmer je in ostane gospodar igre sam predsednik. To ne sme nikogar presenetiti. Konec koncev je zelo nečimrn. Kdo na svetu bi se ubadal s tem, da bodo imeli vsi člani njegove družine iste inicijalke? Predsednik Johnson hoče o vsem sam odločati, ker je zelo ljubosumen na svoje predsedniške prerogative. Pred kratkim se je zelo razjezil, ko je zvedel, da so imenovali novega šefa policije v Washingtonu, ne da bi ga prej vprašali za svet.

Iz Bele hiše so odstranili podpredsednika Humphreya in tako imenovali politični štab Bele hiše; razprave in posvetovanja so reducirana na minimum. Nedvomno je bilo to storjeno s privoljenjem predsednika in z namenom, da obdrži vse vajeti v svojih rokah.

Bombardiranje Severnega Vietnama popolnoma ustreza njegovemu značaju in njegovemu temperamentu aktivista, ki uporablja oblast, s katero razpolaga, in ki meni, da ZDA ne smejo dopustiti, da bi jih kdo užalil, ne da bi bil za to kaznovan. Bombardiranje je tudi popolnoma v skladu z Johnsonovo taktiko v senatu: na pritisk odgovoriti s protinapadom. S Severnim Vietnamom ravna tako, kot bi ravnal s svojim političnim tekmecem; pri tem pa seveda pazi, da pušča odprta vrata za poravnavo s pogajanji.

Vsiljujeta se dva zaključka, ne glede na to, ali mislimo, da je taka taktika dobra ali slaba:

Ni točno, če smatramo, da je vse, kar dela Washington, točno določena in planirana politična linija. Upoštevati je treba osebni faktor, ki se izmika hladnim računom in predvidevanjem. Vse bolj pogosto se dogaja, da smo najprej priče dejanjem; šele potem definirajo politično linijo.

Tisti, ki žele vplivati na politiko Washingtona, se ne smejo več zadovoljevati samo s tem, da prihajajo na dan z razumnimi argumenti in z neizpodbitno dokumentacijo. Vsi ti morajo sedaj upoštevati tudi psihologijo posebne vrste, osebno reakcijo in delovni stil človeka, ki skoraj sam vlada Združenim državam: Lyndona B. Johnsona.

Selma: Nobelov nagrajenec za mir Martin Luther King (v sredini), ki ima kot ostali demonstranti venec rož okoli vratu, vodi pohod za dosego civilnih pravic. Poleg njega (na levi) je črni dr. Ralph Bunche ameriški podtajnik pri Združenih narodih

Tretji zvezek Edenovih spominov

LONDON, 22. — *Pri založbi Cassell je danes izšel tretji zvezek Edenovih spominov, ki nosi naslov «The Reckoning». Ta zvezek je posvečen razdobju med leti 1938-1945, ko so prišli na oblast laburisti. Kot prva dva zvezka Edenovih spominov, temelji tudi ta na Edenovih beležkah, ki jih je angleški državnik delal iz dneva v dan. Gre torej za dogodke, vtise in mnenja, za nekakšno pa čeprav osebno sliko, ki si jo Eden ustvarja sproti o dogodkih v mednarodnem življenju od leta tik pred začetkom druge svetovne vojne pa do dobe, ko je ob koncu vojne bila tudi Japonska prisiljena pristati na pogajanja.*

V glavnem se ti spomini nanašajo na svetovne dogodke, veliko manj pa so obdelani angleški notranji dogodki, kajti Eden je bil tedaj bolj zaposlen z mednarodno politiko, kot pa z angleškimi domačimi zadevami. Iz Edenovih spominov odseva piščev smisel za realizem, ki je bil baje trdnejši in konkretnejši od Churchillovih in Rooseveltovih pogosto že fantastičnih načrtov. To pa je baje privedlo pogosto do sporov s pred kratkim umrlim Churchillom. Eden te spore nakazuje z besedami: «Prišlo je do trčenja. Ker pa smo ostali trdno pri svojem, je Winston popustil,» ali pa: «Ves večer sva se prepirala, ...šlo je za pravo tekmo, kdo bo bolj glasno kričal.»

Takih citatov je več, posebno v prvem času, ko je Eden skušal vzdržati bolj živo britansko politiko na Srednjem vzhodu.

Zanimiv je Edenov opis vladnih sej. Glede teh pravi: «Seja vlade, ki jo je vodil Churchill, je mogla biti edinstven dogodek, lahko je bila naveden monolog, nikoli pa ni bila diktatorsko vsiljena.» Eden ni delil Churchillovega občudovanja Stalina. Glede tega je med konferenco v Potsdamu zapisal: «Churchill je še vedno pod vplivom Stalina. Se vedno ponavlja: ‚Ta človek mi ugaja'. Občudujem način, kako zna Stalin ravnati s Churchillom.»

Kljub temu, da Eden ni temeljiteje sledil britanski notranji politiki, ga ni presenetil Churchillov poraz na volitvah 1945. Glede tega piše: «Rekel sem Winstonu, da bi nobena stvar, ki bi jo napravil po vojni, ne dodala kaj več k položaju, ki si ga je zagotovil v zgodovini.»

Iz vsega odseva, da je Eden, kljub svojim sporom s Churchillom, imel o velikem angleškem državniku izredno visoko mnenje.

Filmske in gledališke predstave na veliki petek 16. aprila

RIM, 22. — *V petek 16. aprila bodo lahko v kinematografih predvajali samo filme, ki niso prepovedani za mladoletne. Okrožnico v tej zvezi je razposlalo prefekturam ministrstvo za turizem in predstave in se nanaša tudi na gledališke predstave. Istočasno je tudi predsedstvo AGIS pozvalo lastnike dvoran, da na veliki petek predvajajo filme, ki niso v nasprotju z religioznim pomenom dneva. Te ukrepe je pozdravil katoliški filmski center.*

Velik uspeh Armstronga v vzhodnem Berlinu

BERLIN, 22. — *Znani črni glasbenik Louis Armstrong je včeraj dosegel izreden uspeh na koncertu v dvorani «Friedrichsstadt palast» v vzhodnem Berlinu, kjer ga je zelo toplo pozdravilo preko 3.000 poslušalcev, povečini mladine. Prisoten je bil tudi namestnik ministra za kulturo Kurt Nork. To je prvi Armstrongov koncert na daljši turneji po Vzhodni Nemčiji.*

Ponesrečen rop banke

MILAN, 22. — Dva mladeniča sta okoli 10. ure oropala v kraju S. Rocco al Porto podružnico «Banca provinciale Lombarda», ob 11.45 pa so ju karabinjerji že v bližini Piacenze prijeli. Mladeniča sta se pripeljala pred banko z rdečim motorjem, katerega sta prižganega pustila pred vrati. Vdrla sta v poslopje z naperjenimi pištolami v rokah: prvi je tiščal pištolo pred obrazom edinega klienta, drugi pa je ustrahoval blagajnika in ga prisilil, da mu je izročil bankovce, ki so bili po predalih. Kasneje so ugotovili, da je blagajnik izročil 350 tisoč lir. Mladenič je strpal denar po žepih, nakar sta se oba — vedno z naperjenimi pištolami, ritensko umaknila. Vsedla sta se na motor in se naglo odpeljala proti Milanu.

Policija je takoj postavila cestne bloke in so ju tudi kmalu prijeli ter ugotovili, da gre za 22. letnega Giovannija Leccacorvija iz Morfassa (Piacenza) ter 17-letnega C. R. iz Murcinasca (prav tako Piacenza).

V NEDELJO JE PRIČELA S POHODOM «ARMADA MIRU»

Deset tisoč udeležencev mirne povorke za dosego državljanskih pravic črncev

Po nalogu predsednika Johnsona ščiti povorko 3.000 vojakov - Brutalni izpadi rasistov, ki postavljajo bombe na uro - V četrtek bodo izročili v Montgomeryju peticijo o volilni pravici črncev

SELMA (Alabama) 22. — Okoli 10.000 protirasistov je pričelo v nedeljo ob 13. uri (ob 20. uri po italijanskem času) miren pohod iz Selme do Birminghama (Alabama), da protestirajo proti stališču oblasti, ki z juridičnimi izgovori prepovedujejo črncem pravico do volitev. Zvezne čete in narodna garda branijo po nalogu predsednika Johnsona mirne demonstrante pred napadi belih rasistov.

Kolona mirnih demonstrantov bo prispela v četrtek zvečer v Montgomery, kjer nameravajo izročiti guvernerju ali njegovemu zastopniku, peticijo z zahtevo po enakopravnosti črncev. Peticija bo imela deloma simboličen značaj, saj je «mirna kampanja» že uspela, ko so pred osmimi tedni predložili kongresu volilno reformo, ki bo izvedena v vsej državi. Zato je tudi Martin Luther King danes zjutraj dejal udeležencem manifestacije: «Ko bomo prišli v Montgomery, bomo v obraz zakričali guvernerju Wallaceju: imamo pravico do volitev!» Toda guverner je že v četrtek izjavil, da ga ne bo v glavnem mestu države, ker: «se s to sodrgo noče sestati».

Mirna vojska je na svojem «pohodu» srečala vznemirljive znake rasističnega sovraštva. Neki belec je visoko dvignil napis: «Sovražim črnce». Na drugem napisu pa se čita: «Reeb, slabo je bilo s teboj». Gre za Jamesa Reeba, protestantskega pastorja, ki je umrl zaradi mučenja in pretepanja s strani bele tolpe v Selmu v «vročih» dneh pred volilno kampanjo. V Birminghamu, mestu ki je postalo svetovno znano zaradi «juriša» policijskih psov pred dvema letoma, so v zadnjih urah našli šest bomb na uro v stanovanjih črncev, v cerkvah in drugih lokalih, ki jih posečajo črnci.

Ponoči se je peljala po ulicah povorka odprtih avtomobilov s pripadniki KU-KLUX-KLANA, ki so bili oblečeni v značilne bele tunike. V bližini taborišča mirnih demonstrantov je zagorel križ, simbol rasistov.

Vendar pa se utrjuje prepričanje, da škvadristi KU-KLUX-KLANA ne bodo odkrito nastopili. Mirno kolono namreč ščiti vojska, preko nje lete vojaška letala in helikopterji pod poveljstvom generala Henry Vance Grahama in škvadristi so bili vedno «pogumni» takrat, ko so lahko nemoteno in nekaznovano divjali priti slabšim, neoboroženim in nezaščitenim.

Policija in vojaki pa imajo mnogo posla, da najdejo bombe na uro, ki so zadnja zahrbtna nevarnost, ki so jo še zmožni rasisti.

V teh urah so vse oči Amerike obrnjene proti avto cesti Selma—Montgomery, kot je to pred tremi dnevi predvidel na tiskovni konferenci predsednik Johnson. To tudi čisto v dobesednem smislu, saj so vse televizijske postaje pripeljale svoje kamere in jih usmerile proti «armadi miru». V prvi vrsti hodi nobelov nagrajenec za mir pastor Martin Luther King, poleg njega pa drugi vidnejši predstavniki, duhovniki vseh veroizpovedi, politični predstavniki, filmski igralci, sindikalni voditelji, beli in črni, moški in ženske vseh poklicev in vseh starosti. Številni študenti nosijo kitare. Vsi pa imajo s seboj velike zavoje z oblekami, spalnimi vrečami in dekami, da se branijo pred mrazom.

To mirno povorko čuva okoli tritisoč do zob oboroženih vopakov: številna skupina odpira pot, vojaki so na vsakem križišču. Ob straneh so straže in ponovno povorko zaključuje vojaška skupina.

Po noči se bo povorka ustavila na neki farmi, ki jo je dal na razpolago lastnik-črnec. V sredo zvečer pa bodo razmestili deke in spalne vreče v cerkvi «Mount Sinai», kjer bodo prenočili. «Pohod» je zelo naporen, vendar pa gre za način, ki je zelo uspešen. To že dokazuje dejstvo, da se je pohod pričel v mestu Selma, ki je pravo gnezdo rasistov, saj je upravičeno zaslužilo nazdevek «kraljice črnega obroča».

Spomenik Kennedyju

NEW YORK, 22. — Župan Robert Wagner je včeraj odobril postavitev spomenika v spomin predsednika Kennedyja na področju Brooklyna. Spomenik bodo zgradili iz marmorja, ki se nahaja v državi Vermont. Visok bo približno 3 m, širok 2 in bo v njem gorela večna lučka.

Strašno dejanje obupane matere

BONN, 22. — Da ne bi več gledala, kako 15-letna hči Rosemarie trpi, je Gertrud Kreis iz Schriesheima pri Mannheimu deklico zastrupila, potem z istim strupom umorila še drugo, 10-letno hčerko Moniko, nato pa napravila samomor.

Rosemarie je bila te dni za kratko dobo doma pri materi, sicer pa je stalno živela v nekem zdravilišču, ker je bila neozdravljivo bolna. Kmalu bi se morala vrniti v zdravilišče. Ta misel pa jo je navdajala s tolikšnim obupom, da je mater milo prosila, naj jo obdrži pri sebi. Mati je vedela, da je to nemogoče in ni mogla več gledati trpeče hčerke. Odločila se je torej za strašen korak.

Ko se je mož vrnil domov, je našel vso družino uničeno. V sobi deklet sta ležali na posteljah Rosemarie in Monika ter v svojih mrzlih rokah držali šopek zvončkov, ki jih je mati natrgala na vrtu.

RIO DE JANEIRO, 22. — Združene države Amerike imajo v svojih rokah desetino celotnega gospodarstva latinskoameriških držav in tretjino celotnega izvoza iz teh držav. To je povedal znani finančnik David Rockefeller.

TOKIO, 22. — Predsednik japonske socialistične stranke Jotaro Kavakami se je odpovedal vodstvu stranke, ker mu zdravje ne dopušča, da bi še naprej vodil najmočnejšo japonsko opozicijsko stranko.

Omedlel je kot priča na procesu

DUSSELDORF, 22. — Ameriški priči, 37-letnem Joeju Wasserju, ki je pričal na procesu proti nekaterim bivšim esesovcem, obtoženim, da so pomorili 700.000 Židov v uničevalnem taborišču v Treblinki na Poljskem, je postalo slabo ob spominu na grozote, ki jih je moral poleti 1942 preživeti, ko mu je bilo komaj 13 let. Na ukaz nekega esesovca je moral vreči v plamene dve židovski deklici, stari pet in šest let in sežgati je moral tudi truplo svoje lastne sestre. Iz sodne dvorane so morali Wasserja odpeljati v ambulanto.

Wasser, ki živi sedaj v New Yorku in dela kot dekorater, je uspel pobegniti iz Treblinke tako, da se je skril v tovornem vlaku med oblekami, ki so bile last Židov, pomorjenih v plinskih celicah. Vsi njegovi svojci so pomrli v Treblinki.

Odpravi naj se diskriminacija

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kar se tiče nas, se moramo povezati z našo posebno izkušnjo. Vsi smo trpeli, ker smo na poti in v borbi za boljši svet naleteli na take in se z njimi spopadli ki so nas samo zaradi tega, ker smo bili drugačni in smo drugače mislili, sovražili ,preganjali, morili. Teorija o plemenu, o ekspanziji in vladanju na zemlji drugih, ideološka nestrpnost in fanatična razdeljenost so bili tipični instrument naših nasprotnikov, tistih proti katerim smo se borili. Likvidacija diskriminacij in socialne krivičnosti je še danes absoluten pogoj za napredek, za kulturo, za mir, za svobodo vseh ljudi.

Predvsem je naloga nas, družinskih članov padlih in bivših deportirancev, boriti se, da se orodje nestrpnosti in zatiranja zdrobi v rokah vsakogar, da se ne bi uporabljalo kot ovira na poti ljudi, bratov, k boljši prihodnosti.

V ta namen se moramo pogumno lotiti vseh vprašanj demokratičnega sožitja brez nobene izjeme. Jasno, da ne gre za vsiljenje prednosti neke ideologije na drugo, temveč za reševanje problemov in nalog tako, da bodo vsi spoznali mnenje vseh in da se ta mnenja lahko srečujejo na dialektični podlagi svobodne diskusije. Samo če bomo tako delali, bomo prispevali k svobodnemu primerjanju idej, ki prinaša svobodnejše, naprednejše, koristejše položaje. Samo tako bomo res izraz moralnega ponosa dobe odporništva.

Če se bodo po naši zaslugi moški in ženske naše dobe in mladi naučili zavračati nerazsodnost, sovraštvo proti drugačnemu samo zaradi tega, ker je drugačno, če se bodo naučili, da je skupna dobrina dogovor in dialektično iskanje zgodovinskih in ne dogmatičnih resnic, bomo lahko rekli, da so naši padli tovariši še dalje živeli v nas in za nas, da naši tovariši, ki so umrli v uničevalnih taboriščih, niso padli zaman.

Mi, bivši politični deportiranci, ki nam je v teh dvajsetih letih uspelo ohraniti enotnost združenja ob spoštovanju idej vseh in ne da bi se obsodili na nedejavnost, vabimo vsa združenja odpora, naj bodo tudi organizacijsko enotni, in iz tega naj izhaja enotna, močna in skupna obveznost.

Če se bodo vsa združenja znala razumeti, najti skupno govorico, združiti svoje napore za skupne smotre, bo odpor še vedno živ in bo lahko nujno potrebno izpolnjeval nalogo spodbude in pritiska, zato da se problemi družbe našega časa načnejo in rešijo.

Vsako dejanje za uresničenje pravične, svobodne družbe zahteva dolgo in potrpežljivo delo za ustvaritev visoke demokratične zavesti. To delo se mora nujno začeti od trenutka, ko se ustvarja zavest človeka, t. j. v zgodnji mladosti. Mladina, šola, pouk in kultura morajo še v večji meri biti predmet naše pozornosti tudi zaradi tega, ker je prav na teh področjih primanjkovalo javne in privatne dejavnosti v vseh teh letih. Zato poudarjamo potrebo, da živa zavest naše nedavne zgodovine postane v šolah vseh stopenj element ustvarjanja graditve državljanske zavesti mladih.

Vprašanje nujne dejavnosti je vprašanje zastaranja vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu. S pravnega stališča lahko pripomnimo, da nezastaranje takih zločinov velja obvezno za vse države na podlagi mednarodnih sporazumov. Menimo pa, da se vprašanje ne sme in ne more načeti in rešiti v okviru pravnega formalizma.

Ljudje vsega sveta, ki nosijo v srcu in na telesu zlo, ki ga je nacistično zločinstvo povzročilo človeštvu, ne zahtevajo drugih pet ali deset let, da se lahko kaznujejo tisti, ki so do danes ubežali pravici. Zahtevajo temeljito drugačno stvar: naj se uveljavi načelo, za ljudi našega časa in vseh prihodnjih časov, da zlo proti človeštvu povzroča zgražanje in obsojanje, ki ne pozna pozabljenja, da zlo proti človeštvu ne pozna in ne bo poznalo — pa naj pride od koder koli — zastaranja. Samo ta absolutna izbira lahko pomiri zaskrbljenost ljudi in vzpostavi zaupanje med narodi; med narodi, ki so mislili, da je maja 1945 zasijala zarja dneva miru brez oblakov. Na žalost pa ni bilo tako.

Živimo dneve žalosti. Na svetu so ženske, moški, otroci, katerih kri se preliva, ker še traja nasilje za reševanje problemov sožitja. Tudi najmanjši in omejen spopad je krivda za vsakogar, ki ima odgovornost na svetu.

Proti vsemu temu se dviga naš glas. Pozivamo, tiste, ki so na svetu odgovorni za mir in vojno, vse države pozivamo, naj delujejo, da se mir ohrani kot najvišja dobrina, ki se ji kultura in človeštvo ne moreta odreči.

NA MINISTRSTVU ZA ZUNANJO TRGOVINO

V Rimu se vrše razgovori o ureditvi izmenjave v okviru sejma Alpe-Adria

Predvideva se zvišanje kontingentov za 20 odst. in izboljšanje pogojev za sklepanje kupčij

Predstavnik Gospodarske zbornice za Slovenijo dr. Novak se mudi te dni v Rimu, kjer se razgovarja s predstavniki italijanskega ministrstva za zunanjo trgovino glede vprašanj, ki so v zvezi z lanskim sejmom Alpe Adria ter z vskladitvijo blagovnih seznamov za letošnjo prireditev.

Na dnevnem redu je zlasti razprava o predlogu, naj bi kontingent 2 milijardi lir, ki je veljal za lanski sejem, povišali za 20 odsto, to je na 2 milijardi 400 milijonov lir. Poleg tega pa so v Rimu načeli tudi vprašanje vskladitve blagovnih spiskov, ki bodo veljali za letošnji sejem «Alpe Adria». Za to prireditev se obeta občutno večji uspeh kakor so ga doživele prejšnje, in sicer zaradi tega, ker so bile v njen pravilnik vnešene nekatere spremembe, tako na primer so bila zagotovljena devizna sredstva, s katerimi bodo jugoslovanska podjetja lahko odkupila večje količine blaga za široko potrošnjo, ter večji del razstavljenih izdelkov in proizvodov. Sploh pa bodo pogoji za medsebojno sklepanje poslov letos znatno boljši od pogojev, ki so veljali v preteklih letih.

Vest o podelitvi omenjenih olajšav za poslovanje na letošnjem sejmu so sprejeli z zadovoljstvom tudi v avstrijskih gospodarskih krogih, ki so neposredno zainteresirani na uspehu prireditve Alpe Adria. Te dni je bila namreč v Gradcu in v Celovcu posebna delegacija predstavnikov Gospodarske zbornice Slovenije in Gospodarskega razstavišča, ki so se srečali s predstavniki Štajerske zbornice, katerim je načeloval predsednik dr. Rupert Roth. Avstrijski strokovnjaki so vzeli z zadovoljstvom na znanje, da so jugoslovanski zvezni organi odobrili potrebno devizno kritje za uvoz blaga za široko potrošnjo po obmejnih sejemskih sporazumih, ter da so bile urejene tudi možnosti delnega odkupa razstavljenega blaga.

V jugoslovanskih gospodarskih krogih poudarjajo, da je bilo v okviru prireditve «Alpe Adria» v preteklih letih prodanega tujim naročnikom za čez 10 milijard dinarjev raznega blaga in da ta sejemska prireditev nudi poleg otipljivih uspehov na trgovinskem področju, tudi široke možnosti za nadaljnji razvoj industrijsko-tehničnega sodelovanja s podjetji s sosednih obmejnih področij Trsta, Gorice in Vidma na italijanskem ter Gradca, Celovca in Innsbrucka na avstrijskem državnem ozemlju. V pristojnih krogih pa še dodajajo, da bi bili uspehi sejma «Alpe Adria» lahko še znatno večji, ako bi se poslovanje v okviru zadevnega sporazuma lahko med zainteresiranimi partnerji vršilo čez vse leto in ne le za časa sejma.

Medtem pa se med udeleženci II. sejma «Alpe Adria» spomladi leta 1963 v teh dneh zaključujejo zadnji posli, ker poteče čas za njihovo realizacijo 31. marca letos. Doslej je vrednost vseh poslov, zaključenih med italijanskimi in jugoslovanskimi partnerji v okviru «Alpe Adria» 1963, dosegla 3 milijarde 600 milijonov lir. Vrednost poslov, ki naj bi se zaključili do konca tega meseca, znaša približno.

Pomirjevalec jo je skupil

CATANIA, 22. — 27-letni Salvatore Buzza se je peljal s svojim avtomobilom proti postaji, ko je videl nekaj oseb, ki so se divje prepirale. Ustavil je avto, in jih pozval, da naj dajo mir. Takrat pa je eden izmed prepirljivcev potegnil pištolo in ga ustrelil v nogo. Prepirljivci so nato zbežali, ranjenega pomirljevalca pa so odpeljali v bolnišnico.

Čez sto mrtvih?

NEW DELHI, 22. — Po še neuradnih vesteh se je potopilo več kot sto oseb, ko se je prevrgel čoln, na katerem se je peljala skupina romarjev čez jezero Gobindsagar v severni Indiji.

V soboto in v nedeljo so na Občinah nastopili domačini z lepo uprizoritvijo Meškove drame «Pri Hrastovih», ki so jo tudi naštudirali predvsem z lastnimi silami. Igra je zelo lepo uspela in zasluži skupina vso pohvalo

PROBLEM ZEMLJE

Razdrobljenost obdelovalnih površin zavira nadaljnji razvoj v Egiptu

Obe dosedanji agrarni preosnovi še nista v bistvu rešili vprašanja - Odpor konservativnih elementov in verskih predstavnikov - Stališče vlade

KAIRO, marca. — Tu se zdaj med drugim postavlja tudi naslednje vprašanje: ali je namenu koristno, socialno in politično opravičljivo med felahe razdeliti ono zemljo, ki je bila iztrgana puščavi? Ali bi ne bilo koristneje in boljše ustvarjati raje velika moderna gospodarstva, ki bi pod nadzorstvom države in ob aktivni vlogi ter sodelovanju felahov postala ogrodje modernega poljedelstva in, končno, njene socialistične preobrazbe?

Sredi dokaj žolčnih debat o tem gospodarsko-socialnem vprašanju, ki se je zadnji čas spremenilo v eminentno politično, je egiptovsko vodstvo, po vsem sodeč, na to vprašanje dalo naslednji odgovor: razdelitev zemlje ne rešuje vprašanja življenjske ravni felahov, kot tudi ne vprašanja poljedelske proizvodnje. Spričo tega zemlje in agrarnega fonda ni potrebno razdeljevati, če ta ni že razdeljena, pa tudi ni potrebno tega storiti z zemljo, ki se nepretrgoma iztrguje puščavi.

Omenjeni zaključek je rezultat stvarne prakse, ta pa je pokazala, da dve agrarni reformi, do katerih je prišlo v zadnjih trinajstih letih, nista rešili niti ekonomskih niti socialnih vprašanj egiptovske vasi. Egipt je, kot rečeno, že imel dve reformi: prvo l. 1952 z omejitvijo posesti do največ 200 fedanov (88 hektarov) in drugo l. 1961, s katero je bil določen agrarni maksimum 100 fedanov (44 hektarov). Če pri tem upoštevamo še odvzem vakufske zemlje (zemljiške posesti, ki je last muslimanske cerkve), potem je s tem ustvarjen agrarni fond okrog 950 tisoč fedanov, vtem ko skupna obdelovalna površina Egipta znaša nekaj nad 6 milijonov fedanov (manj od 3 milijonov hektarov).

S socialnega stališča sta obe reformi imeli ogromen pomen. Odpravljena je bila fevdalno-kapitalistična veleposest, zemljišča nad določenim maksimumom so bila razlaščena, kmet je bil oproščen dolgov, renta je bila strogo določena z ustreznimi zakoni, spolovinarstvo omejeno ter odpravljeno. Računa se, da se je dohodek majhnega kmeta po teh ukrepih povečal od 27 na 150 funtov letno. Za one, ki imajo zemljo v najemu, se je dohodek na fedan letno povečal od 9 na 27 funtov. Gospodarski uspehi so predvsem bili zabeleženi tam, kjer so uporabniki zemlje iz agrarnega fonda ustvarjali zadruge in zemljišča obdelovali na zadružni osnovi.

Vendar je problem ostal. Egipt bi mogel — kar bo gotovo tudi storil, če ne danes, pa najkasneje čez kakih pet let — izvesti še eno agrarno reformo, na osnovi katere bi maksimum bil zmanjšan na 25 fedanov. Zakaj, lastništvo 100 in celo tudi samo 50 fedanov tako plodne zemlje kot je nilska zagotovo v sebi skriva vse kali, oziroma elemente izkoriščanja. Sicer pa bi tako pridobljena zemlja predstavljala samo kapljo v morju potreb egiptovskih kmetovalcev brez zemlje. In to tudi v primeru, ko bi celotna obdelovalna površina Egipta bila razdeljena na najpravičnejši način.

Gospodarski učinek bi bil minimalen, saj razpolaga Egipt, katerega število poljedelcev znaša okrog 18 milijonov, samo s šestimi milijoni fedanov obdelovalne zemlje. Celotna obdelovalna površina bi torej, ne mogle zadostovati niti za kritje potreb kakih 4 milijonov poljedelskih delavcev.

Nič manj ni tudi resno stanje, ki ga ustvarja naravnost fantastična razcepljenost zemljiške posesti. Število lastnikov je večje od števila hektarov, a to razmerje se čedalje slabša. Tudi število parcel je znatno večje od števila posesti. Spričo tega se kopičenje zemlje na zadružni osnovi, oziroma ustvarjanje modernih gospodarstev na novo pridobljenih površinah zdi edini logičen izhod iz omenjene situacije. Tembolj, ker bo Egipt primoran stopiti po poti še širšega pridobivanja obdelovalne zemlje v puščavskih predelih, naj bi to hotel ali pa tudi ne. V pretekiem desetletju je bilo v puščavi ustvarjenih okrog 500 tisoč fedanov novih površin zemlje, v naslednjih petih pa jih bo puščavi iztrganih še nad milijon.

Postavljajoč se proti Naserjevi socialistični koncepciji razvoja, so v obrambo «siromašnega kmeta», proti zadrugarstvu, proti zmanjšanju agrarnega maksimuma, za nadaljnje razdeljevanje na novo ustvarjenih površin vstali vsi egiptovski konservativni elementi, začenši, razumljivo, od vaške buržoazije. Zahtevali so zagotovila, da ne bo novih agrarnih reform, da bo država razdelila zemljišča iz agrarnega fonda, da bo bolj liberalno ravnala s srednjim kmetom itd. Verski predstavniki pa so se, kot povsod v arabskem svetu, udeležili zadevne diskusije v svojstvu branilcev reakcionarnih interesov.

Egiptovsko vodstvo je očitno drugačnega mnenja. Egipt živi od poljedelstva, ki bo tudi v pogojih visoko razvite industrije ostalo izredno važna proizvodna panoga. Relativna stagnacija na tem življenjsko važnem področju je posledica vseh mogočih zgodovinskih pogojev, med drugim zagotovo tudi nenehnega parceliranja, ki bi utegnilo postati celo usodepolno, če se ga pravočasno ne zaustavi. Razdelitev zemlje med felahe se v prvem trenutku utegne zdeti zanj koristna, v resnici pa je zelo škodljiva.

Zaradi tega tudi ni bila razdeljena vsa zemlja, ki sestavlja agrarni fond. Računa se, da je od 950 tisoč fedanov ni bilo razdeljene niti polovica. Ostalo pa sestavlja nekakšne «pollegalne» državne farme, ki felahom zagotavljajo večje možnosti in varnost od drobne posesti 2—4 fedanov. To pravilo nerazdeljivosti je bilo z največjim uspehom, čeprav potihoma, uveljavljeno v tako imenovani osvobojeni pokrajini, v zahodni puščavi, med Aleksandrijo in Kairom, ki s svojimi nekaj desetinami tisočev fedanov danes predstavlja moderen, strnjen in zelo rentabilen kombinat.

Če bo Egiptu uspelo uresničiti načrt osvajanja nadaljnjih 200 tisoč fedanov letno, potem bodo te nove površine, v okviru splošnega lastništva, čez kakih deset let postale v poljedelstvu prevladujoč činitelj. V takšnih pogojih, oziroma situaciji pa nova agrarna reforma, ob drastičnem zmanjšanju minimuma, ne bo za Egipt predstavljala nobenega problema. **F. DIZDAREVIĆ**

Z nedeljske spominske svečanosti pred spomenikom padlim v Lonjerju

V nedeljo popoldne se je v Lonjerju okoli spomenika padlim zbralo veliko ljudi, ki so ob dvajsetletnici junaške smrti počastili spomin štirih borcev, ki so padli pod streli colottijevcev in nacistov (slika zgoraj). Množico je v imenu domačinov pozdravil Oskar Kjuder (slika v sredini). Nato pa so imeli spominske govore bivši komisar brigade Vladimir Kenda, bivši komisar divizije «Natisone» Giovanni Padovan-Vanni, ki sta govorila v imenu Vsedržavnega združenja partizanov Italije, v imenu Okrajne zveze borcev Koper pa Vitko Vremec.

NEPRECENLJIVO ZGODOVINSKO BOGASTVO BRIONOV

Od sledov pradavnega orjaškega dinozavra do pojava prvega človeka

O prvih znanilcih življenja nasploh - Kako je živel in se razvijal neolitski človek - Delavnice kamenega orožja in orodja - Ostanki ilirskih gradišč - Kdaj sta se tu udomačili trta in oljka - Na vsem svetu edinstven naravni muzej

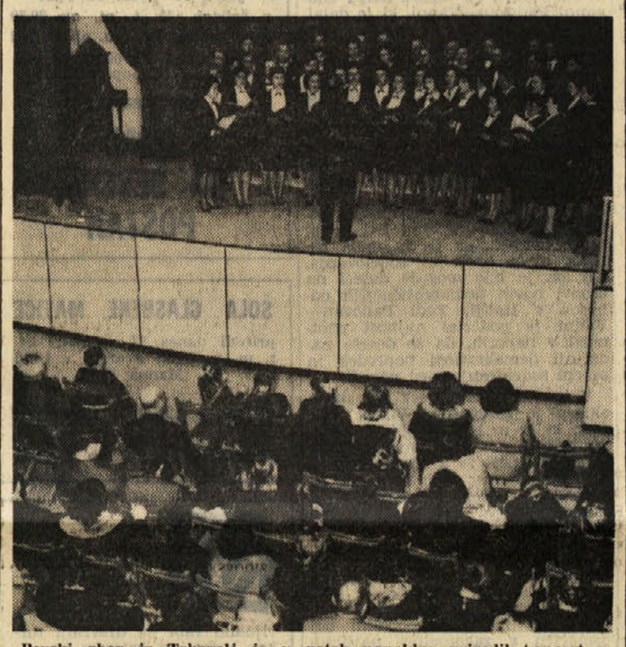

Pevski zbor iz Trbovelj je v petek popoldne priredil koncert v Ljudskem domu v Križu kot gost domačega PD «Vesna»

Po večletnih vztrajnih delih in izkopavanjih je delavcem Istrskega arheološkega muzeja v Pulju končno uspelo urediti vso arheološko in umetniško dediščino Brionskega otočja. Posebna zasluga gre za to profesorju Štefanu Mlakarju, avtorju mnogih študij in monografij o Brionih, strokovnjaku za antično in starorimsko arheologijo. Že nad dvajset let posveča on pretežni del svojih raziskovalnih naporov omenjenemu področju, ki obsega okrog 700 hektarov površine.

Iz prejšnjih in najnovejših izkopavanj, do katerih je tu prišlo, izhaja, da se je najstarejše živalsko življenje na tem področju pojavilo že pred nekaj desetinami milijonov let. To potrjujejo tudi ostanki neke vrste dinozavra, ki sodi med največje suhozemske plazilce, saj je meril v dolžino celo do 10 metrov, v višino pa okrog pet. Dobro so še ohranjeni in vidni sledovi njegovih stopal v stenah na rtu Ploča in na polotoku Barban. Tudi okamenele kosti pragoveda so bile na otoku Vanga odkrite v spodnjih zemeljskih plasteh.

Kaj pa človek, kdaj se je ta bil tu prvič pojavil? Njegovi prvi sledovi sodijo v kameno, imenovano tudi neolitsko obdobje, a do njihovega odkritja je prišlo na največjem otoku arhipelaga. Ljudje iz tega obdobja (pred nekako 20-30 tisoč leti) so dokaj obsežno naselje bili zgradili na rtu Gromača, južno od Velikih Brionov. Prebivali so v jamah, ki so jih bili izgrebli v stenah ali v zemlji in jih deloma prekrili s prepletenim ter z blatom obloženim trstičjem. Iz kamna izdelano orožje in orodje, ki so ga bili tu našli, pa dokazuje, da se ti prebivalci za njegovo izdelovanje niso posluževali tamkajšnjega ali istrskega kamna. Ta kamen (kremen) so dobivali na severnih obalah Jadranskega morja. ob ustjih alpskih rek, ki se vanj izlivajo. Na osnovi najdenih ostankov je moč tudi sklepati, da so se na Brionih nahajale številne delavnice orožja in drugega orodja. Natančnost in dovršenost, s katero so bili izdelani, pa priča, da so takratni ljudje v tem dosegli izredno stopnjo popolnosti. Isto velja tudi kar zadeva njihovo lončarsko obrt, dasiravno so med odkritimi predmeti najštevilnejši oni, ki so v zvezi z vojno in lovom. Po drugi strani pa priča nekaj odkritih zoglenelih pšeničnih klasov, da so se najstarejši prebivalci Brionov ukvarjali tudi s poljedelstvom. Prišlo je nadalje tudi do odkritja nekaj pečatov iz žgane gline, na osnovi katerih se da sklepati, da so neolitski prebivalci tega otočja, pri opravljanju svojih verskih obredov, katerih vsebina, na žalost, še ni bila odkrita, da so, torej, pri tem tudi krasili svoj obraz z živahnimi barvami.

Proti polovici drugega tisočletja pred našim štetjem pa se je na teh otokih in sploh v Istri pojavilo neko drugo ljudstvo, ki je pripadalo zahodni veji Ilirov.

Kar zadeva Ilire, je za njimi ostalo nemalo ostankov, oziroma dokazov o njihovem obstoju in načinu življenja. Le-ti niso več prebivali v jamah, marveč v okroglih ali kvadratastih hišah, postavljenih na gričih in daleč od morske obale. Ta naselja so bila zavarovana z dvojnim ali trojnim zidom. Gre za znana gradišča, sredi katerih se je na vrhu griča običajno nahajalo gradišče s tako imenovanimi gomilami. Spočetka so se mrtveci pokopavali v skrčenem sedečem položaju, nekako proti l. 1000 pred našim štetjem, pa so jih sežigali, a njihov pepel shranjevali v lepo okrašenih, oziroma pobarvanih žarah. Približevala se je, oziroma v tem času se je že prehajalo v tako imenovano bronasto dobo, kar dokazujejo številni najdeni predmeti. Na osnovi pri izkopavanjih najdenih predmetov je moč ugotoviti, da je na Brionskih otokih obstajalo šest ilirskih gradišč, od katerih pet na Velikih, eno pa na Malih Brionih.

Zelo številna so nadalje odkritja, ki pričajo o življenju in kulturi prebivalstva na teh otokih v času, ko so tu gospodarili Rimljani, kot tudi v času od padca zahodnega cesarstva do beneške republike. Ugotovljeno je bilo, da sta se šele z rimljansko zasedbo na teh otokih udomačili trta in oljka. Izginili pa so gozdovi. Na obalah so zrasle številne vile, skladišča žitaric, vina in olja, hlevi za živino ipd. Ostanki, oziroma sledovi poslopij iz tega obdobja so še danes vidni vsepovsod na Brionskih otokih. Predolgo pa bi trajalo, če bi na osnovi številnih umetnostnih ter gospodarsko-političnih spomenikov, ki so ostali ohranjeni, skušali na tem mestu oživiti vso dolgo zgodovino Brionov. Naj zadostuje, če rečemo, da obsega ta nenavadno širok časovni lok, kot tudi, da predstavljajo Brioni en sam naravni muzej, morda edini na vsem svetu, kjer je moč zapovrstjo slediti razvoju najrazličnejših civilizacij. Saj ga ni obdobja, ki bi na tem področju, zavzemajočem borih 700 hektarov, ne pustilo za sabo vsaj enega od svojih sledov, spomenikov ali podobnega. Sicer pa imajo Brioni tudi svoj pravi muzej: Muzej Brionskega otočja, ki je bil ustanovljen kmalu po končani vojni in je zdaj bil dokončno urejen. Gre za skrbno urejeno in kompleksno ustanovo, ki se deli na naravoslovni in arheološki oddelek. oddelek srednjeveških fresk in glagolskih spomenikov, nadalje oddelek, kjer sta prikazana poreklo in razvoj raznih kultur na teh otokih in, končno, oddelek, kjer si je moč ustvariti natančno sliko o razvoju tega področja v zadnjih petdesetih letih.

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Arterioskleroza pereč zdravniški problem naše dobe

Na podlagi raziskavanj in statističnih podatkov iz zadnjih let ugotavljajo, da je arterioskleroza vedno bolj pogosta in da predstavlja izredno važen zdravstveni problem. Obstaja znatna razlika med številom obolenj, ki so jih odkrili med klinično preiskavo in med številom, odkritim pri obdukcijah. Približno trideset odstotkov srčnih obolenj, ki so jih odkrili pri kliničnih preiskavah bolnikov, obdukcijsko ni potrjenih. Po drugi strani pa odkrije obdukcija arteriosklerotična obolenja, ki so v življenju ostala nediagnosticirana. Število takih primerov je kar precejšnje in znaša okrog 30 odst.

Mednarodne statistike nam pravijo, da je število smrtnih primerov zaradi arterioskleroze na prvem mestu vseh primerov. Statistične študije zadnjih let povedo, da število smrtnih primerob zaradi arterioskleroze lahko primerjamo samo s številom smrti zaradi rakastih obolenj. Odstotek smrtnosti zaradi arterioskleroze je znašal npr. leta 1960 v Združenih državah 50 odst. vseh umrlih, medtem ko je znašal leta 1905 samo 20 odst. Obstaja pa razlika v smrtnosti zaradi arterioskleroze v posameznih državah. V ZDA na 100 tisoč prebivalcev umre 2.000 ljudi zaradi arterioskleroze, na Japonskem pa samo 300 na 100.000 prebivalcev.

Statistike iz Kirgizije govorijo, da se sklerotične spremembe pod vplivom hrane, bogate z beljakovinami, zelo zmanjšajo. Podatki iz Orienta potrjujejo, da pretežno vegetarijanska hrana, skoro brez maščob, ne povzroča zgodnje in težke arterioskleroze. Tudi je znano, da je med drugo svetovno vojno zelo padlo število smrtnih primerov zaradi arterioskleroze, in sicer zaradi pomanjkanja maščob. Neposredno po drugi svetovni vojni ni bilo npr. na klinikah v Tuebingenu niti enega smrtnega primera zaradi infarkta.

Ameriški učenjak Keys je proučeval s sodelavci z vsega sveta zvezo med uporabo maščob in med arteriosklerozo in ugotovil, da obstoji neposredna vzročna zveza. Na podlagi teh in podobnih raziskav lahko trdimo: čim več bomo uporabljali svinjske maščobe, tem manj časa bomo živeli.

V koncentracijskih in ujetniških taboriščih tako rekoč ni bilo arterioskleroze. Japonci uporavljajo petkrat manj kalorij v obliki maščob kot Amerikanci; njihova smrtnost zaradi arterioskleroze je osemkrat manjša. Tisti Japonci pa, ki žive na Havajskih otokih in ki se hranijo podobno kot Amerikanci, pa obolevajo zaradi arterioskleroze v enakem odstotku kot Amerikanci. V Kolumbiji, Gvatemali in New Orleansu so patološke preiskave ugotovile v ožilu maščobne plošče pri prebivalstvu, ki se v veliki večini prehranjuje z maščobami. V Ugandi imajo arteriosklerozo le priseljenci, ki uživajo mnogo maščob, medtem ko domače afriško prebivalstvo, ki se hrani vegetarijansko, skoro ne pozna arterioskleroze.

Siromašni ljudje južne Italije nimajo arterioskleroze, medtem ko je na severu (Modena, Bologna) arterioskleroza zelo pogosta. Raziskovanja v državah Utar-Pradeš v Indiji pričajo, da skleroza napada «višje sloje», medtem ko je «nižji razredi» ne poznajo.

Statistike nam tudi povedo, da imajo zdravniki zelo pogosto arteriosklerozo, in sicer specialisti bolj, kot praktični zdravniki. Vozači avtobusov obolevajo dvakrat pogosteje kot sprevodniki, poštni telefonisti trikrat pogosteje kot pismonoše, ki se gibljejo. Pri kmetih in gozdnih delavcih je arterioskleroza precej redek pojav.

Iz navedenega sledi, da hrana, ki je bogata z maščobami povzroča arteriosklerozo, medtem ko hrana, ki vsebuje mnogo beljakovin in malo maščob, preprečuje nastanek arterioskleroze. Isto velja za fizično delo ter gibanje.

Dr. S. B.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Primeren dan za izpolnitev neke dane obljube. Zadoščenje za vse, ki ljubijo umetnost.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Premagali boste svojo omahljivost ter se napotili po pravi poti. V družini bo prišlo do pomirjenja.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Sprejmite nekatere pobude, da bi lažje obvarovali svoj položaj. Ne ustvarjajte si iluzij

RAK (od 22.6. do 22.7.) Neko srečanje vam bo razkrilo proti vam naperjene spletke. Zelo ugodne perspektive

LEV (od 23.7. do 22.8.) V trenutku, ko boste imeli uspešno rešiti neko zadevo, se bo vse ponovno zapletlo Ne bodite preveč zaupljivi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Lahko si postavite tudi zelo visoke cilje, zakaj s pomočjo neke vplivne osebe jih boste gotovo dosegli.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Nekatera nasprotja boste rešili samo na osnovi dosledne samokritike. Določite si natančnejši program.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ne podcenjujte elementov tveganja v zvezi z nekim važnim podvigom. Družinski odnosi bodo normalni.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Uresničite čimprej nekatere svoje dobre zamisli. Storite vse, da bi okrepili svojo voljo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ukrepajte tako, da boste deležni spoštovanja tudi od strani svojih predstojnikov. Prišlo bo do važnih sprememb v neki srčni zadevi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Zanimivost neke novosti ne bo trajnega značaja, bodite bolj realistični.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dokaj ugodni pogoji za one, ki se ukvarjajo s špekulativnimi posli. Oseba, ki vam je pri srcu, vam bo zaupala svoje težkoče.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 23. MARCA 1965

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih pesmi; 11.45 Neapeljski motivi; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Ansambel harmonik «Miramare»; 17.20 Italijanščina; 17.30 Glasbeni kaleidoskop; 18.15 Umetnost; 18.30 Sodobna simf. glasba; 18.50 Violinist Leo Silvestri; 19.00 Tone Penko: Kraška flora; 19.15 «Ljubljanski jazz ansambel»; 19.30 Postni govori; 19.45 Harmonija zvokov; 20.00 Šport; 20.35 Kulturni odmevi; 21.00 Kromatična fantazija; 22.00 Ivo Trošt: «Učitelj Gregor»; 22.30 Solistični inštrumenti.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Juke box; 13.40 I. Nievo: «Il conte pecoraio»; 14.25 «Teenagers»; 14.40 Kipar Marcello Mascherini.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Od opere do opere; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Popevke; 14.00 Šola in življenje; 14.20 Mladinski zbor iz Sežane; 15.00 Za oddih in razvedrilo; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Glasbeni paberki; 16.35 Torkov zmenek; 16.50 Pevci, ki jih imate najraje; 17.40 Glasba in fantazija; 18.00 Prenos RL; 19.00 Poje An' Neris; 19.30 Prenos RL; 22.15 «The Modern Jazz Quartet»; 22.40 Bocherini: Koncert za violončelo in orkester.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Bocherini in Beethoven; 9.45 Popevke; 10.00 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. pesmi; 11.30 Melodije in romance; 11.45 Skladbe za godala; 14.55 Vreme na morjih; 15.15 Likovne umetnosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Komorna glasba; 17.25 Simf. koncert; 18.50 Velike iznajdbe; 19.10 Oddaja za delavce; 20.25 M. Bontempelli: «Bassano padre geloso»; 21.45 Nepozabne pesmi; 22.15 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 10.35 Nove ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 11.40 Popevke; 12.00 Danes v glasbi; 14.00 Nastopajo pevci; 15.15 Vrtiljak pesmi; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.50 Ital. narodne pesmi; 17.00 Spored za mladino; 17.35 Enciklopedija; 17.45 Čajanka; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Nagradno tekmovanje: Pozor na ritem!; 21.00 Valčki; 21.40 Glasba v večeru; 22.15 Jazz.

III. program

18.30 Glasbeni pregled; 18.55 Knjižne novosti; 19.15 Tuji periodični tisk; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Bachove skladbe; 21.20 Janačkova dela; 22.15 Radijska črtica; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

8.05 Zadovoljni Kranjci; 8.25 Melodije; 8.55 Radijska šola; 9.25 Iz opere Evgenij Onjegin; 9.45 Orkester Carmen Dragon; 10.15 Glasbeni sejem; 11.00 Nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti; 12.15 Nekaj narodnih pesmi; 12.30 Iz koncertov in simfonij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola; 15.30 V torek na svidenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Orkester RTV Ljubljana; 18.45 Na mednarodnih križpotjih; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Violinist Slavko Zimšek; 20.20 Radijska igra — Moma Kaper: «In spet noč»; 21.15 Serenadni večer; 22.15 Skupni program JRT; 23.05 Nočni koncert.

Ital. televizija

8.30 Šola; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Likovne umetnosti; 19.55 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film «La carovana dei mormoni»; 22.30 Knjižne novosti; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Športni petnajstdnevnik; 22.15 E. De Marchi: «Demetrio Pianelli» — zadnje nad.; 23.10 Športne vesti.

Jug. televizija

NI SPOREDA.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,9, najnižja 9,8, ob 19 uri 10,8; vlaga 86 odst., zračni tlak 1011,9 narašča, veter 8 km severozahodnik, nebo 2 desetini pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 9,2 stopinje, dežja je padlo 2,7 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 23. marca
Slava
Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 18.21. Dolžina dneva 12.17. Luna vzide ob 0.07 in zatone ob 9.12
Jutri, SREDA, 24. marca
Simon

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Dokončno odobreno poročilo komisije o novih stavbiščih za ljudska stanovanja

Vrtovi na Kolonkovcu so s tem dokončno črtani iz načrta zakona 167 - Ogorčenje svetovalcev zaradi sporočila lastnice hiš v Ul. don Bosco družbe «Tergeste»

Sinoči je tržaški občinski svet soglasno odobril poročilo posebne občinske komisije o iskanju novih stavbišč za njihovo vključitev v načrt zakona 167 za gradnjo ljudskih in ekonomičnih stanovanj. Komisija je nakazala nekaj novih stavbišč v zameno za črtana stavbišča iz omenjenega načrta na Kolonkovcu. S tem so bili vrtovi na Kolonkovcu dejansko dokončno črtani iz omenjenega načrta.

Pred glasovanjem se je razvila zanimiva razprava. Prvi je govoril komunistični svetovalec inž. Cuffaro, ki je izrecno poudaril, da je prav on v komisiji predlagal, naj se v načrt zakona 167 vključijo tudi stavbišča v Ulici Don Bosco, kjer so sedaj male stare hišice, last zasebne družbe «Tergeste», ki je nameravala tam zgraditi nove velike zasebne stavbe. Svetovalec je občinski svet spomnil, da je omenjena družba poslala vsem svetovalcem po enotnem uradu prizivnega sodišča v Trstu sporočilo, v katerem trdi, da občinska uprava ne more vključiti njenih stavbišč v Ulici Don Bosco v načrt zakona 167, ker da zakon tega ne predvideva. Če bi se družba omejila le na svoje zakonite pritožbe, bi se lahko zadeva končala le pri omembi tega sporočila. Toda družba pravi med drugim tudi, «da je pripravljena podvreči se svojim družbenim dolžnostim, da pa ni pripravljena dovoliti, da se prizadene njena lastnina samo iz razloga, da se favorizira skupina svetovalcev proti lastniku. Zato da se bo uprla z vsemi zakonitimi sredstvi proti morebitnemu ukrepu». Nato je v sporočilu svetovalcem rečeno, da «družba že sedaj opozarja, da bo zahtevala odškodnino, ki bo zelo visoka, delno tudi za odškodnino, ki se je že nakopičila zato, ker ji še niso izdali pet gradbenih dovoljenj, za katera so bili napravljeni prizivi na državni svet. Odškodnina bo zahtevana tako od občinske uprave kot tudi od avtorjev nezakonitega postopka, ker je prav, da se škoda, povzročena po nepravilnem upravnem postopku, ne naloži samo v breme celotne skupnosti, ampak tudi na tiste, ki so to zavestno hoteli, čeprav so vedeli, da je protizakonito.

To prozo družbe «Tergeste» je svetovalec Cuffaro ostro obsodil kot izsiljevanje občinskih svetovalcev, ki so in bodo še naprej delovali izključno v korist prebivalstva.

Tudi demokristjan inž. Visentin, ki je izjavil, da bo njegova skupina glasovala za predloge komisije, je izrecno poudaril, da se mu ni v dvajsetih letih, odkar je na več ali manj odgovornih mestih občinske uprave, nikoli pripetilo, da bi mu kdo poslal takšno sporočilo, kot ga je dobil od družbe «Tergeste». Kot on so tudi ostali svetovalci obsodili dejanje družbe, ki naj bi ji v prihodnosti občina razlastila stavbišča in jih plačala po ceni, ki gotovo ne bo špekulativna. Svetovalec dr. Pincherle (PSIUP) je poleg nekaterih kritik izrazil tudi svoje zadovoljstvo, da je bil končno sprejet sklep, da se določijo za ljudske in ekonomične gradnje tudi stavbišča v mestu in ne samo v predmestju.

Socialistični svetovalec Pittoni je izjavil, da se njegova skupina popolnoma strinja s sklepi komisije. Na ta način, je dejal svetovalec, bo občinski svet napravil svojo dolžnost in bo preskrbel stavbišča po nizkih cenah, nekatera celo v neposredni bližini mesta. Dejal je tudi, naj se dobro proučijo vsa tista stavbišča, kjer so sedaj urejene kmetije, ki naj se izključijo. Glede sporočila družbe «Tergeste» pa je poudaril, da oni zavračajo to sporočilo in da je treba zajamčiti družinam, ki stanujejo v Ulici Don Bosco, da jih ne bo nihče preganjal.

Seji je prisostvovalo veliko število stanovalcev hišic v Ulici Don Bosco, ki so svoje zadovoljstvo za sklepe komisije in za stališče posameznih svetovalcev v njihovo in občo javno korist podčrtali z burnim ploskanjem. Nikoli še ni bilo v občinskem svetu toliko spontanega ploskanja občinstva vsem svetovalcem, ne glede na njihovo politično pripadnost, kot sinoči.

Na seji so se duhovi močno razgreli tudi v zvezi z odgovorom župana na vprašanje komunističnega svetovalca Cuffara, ki ga je vprašal, ali namerava odbor podpreti borbo španskega ljudstva proti Francu in njegovemu fašističnemu režimu. Župan se je hotel izogniti vprašanju s tem, da je dejal, da se podobna vprašanja morajo obravnavati v parlamentu, kjer naj glede tega posredujejo parlamentarci, ki so bili izvoljeni v Trstu. Komuniste ta odgovor ni zadovoljil. Zato je svetovalec Cuffaro na dolgo obrazložil, zakaj je njegova skupina predložila to vprašanje. Toda fašisti, ko so slišali, da se «žalijo» njihovi španski bratci, so vzkipeli in se začeli usajati. Takoj je na levici nastal splošen in oglušujoč krik: «Ven s fašisti».

Danes seja deželnega sveta

Danes ob 9.30 uri se bo zopet sestal deželni svet, ki ima na dnevnem redu 24 vprašanj in interpelacij, 2 resoluciji o vojaških služnostih in zakonski osnutek o ureditvi in razporeditvi deželnih uradov, ki pa pride na vrsto najbrž šele jutri.

Znižanje cene teletine

Pokrajinski odbor za cene je izdal včeraj odlok o znižanju cene teletine. Nove cene so naslednje: meso za ragu 920 lir kg, pleče 1050 lir, rebrca in obistna pečenka 1.760 lir, pleče brez kosti 1860 lir, stegno brez kosti 2300 lir, zrezki 2560 lir. S tem so se cene znižale od 20 do 80 lir pri kg mesa, od 1. januarja dalje od 80 do 170 lir pri kg.

Mesarji morajo izobesiti novi cenik ter namestiti tudi listke s cenami na posamezne vrste mesa. Policija pa mora nadzirati, ali mesarji prodajajo meso po znižanih cenah.

S poltovornikom podrl žensko v Ul. Molino a Vento

Žrtev prometne nesreče je postala včeraj zjutraj 79-letna Natalina Corumolo por. Valencich iz Ul. dei Gradi 1. Okrog 10. ure je v bližini štev. 16 v Ul. Molino a Vento ne da bi se prej prepričala, če prihajajo avtomobili, prečkala cesto. Tedaj je navzdol po Ul. Molino a Vento s poltovornikom fiat 1100 TS 7817 privozil 36-letni Salvo Parovel iz Ul. Maiolica 1. Trčenje je bilo neizbežno in Corumolova si je pri padcu zlomila desno stegnenico. Ponesrečenko so v bolnišnico prepeljali z rešilnim avtom RK ter jo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v dveh mesecih.

Deželni odbor socialistične mladinske federacije prireja danes ob 16.30 na sedežu tržaške pokrajinske federacije PSI v Ul. Mazzini študijsko zborovanje univerzitetnih študentov o temi «Socialistični študenti za obnovo italijanske univerze». Poročila bodo podali prof. Balzano, ki odgovarja za šolstvo pri PSI ter Ghersi in Bronzin, člana deželnega odbora FGS.

PRED CVETLIČNO RAZSTAVO

Sredstva za ureditev miramarskega parka

Tržaški prefekt dr. Mazza je dal na razpolago vsoto 5 milijonov 900 tisoč lir za financiranje najnujnejših del v miramarskem parku. Kakor je znano, bodo v tem parku letos organizirali mednarodno cvetlično razstavo, ki jo bodo slovesno odprli 22. maja, in ki bo predvidoma privabila veliko število domačih in tujih obiskovalcev. Z denarnimi sredstvi, ki jih je dal na razpolago prefekt, bodo popravili del stebrišča pred gradom (za to delo bodo izdali 5 milijonov lir) ter primerno uredili okolico (očistili bodo dohodne steze, vodomete in ribnike). Za ta dela bodo potrošili nadaljnjih 5 milijonov lir. Predvidevajo, da bodo z delom lahko zaključili nekako 15. maja.

V NEDELJO POPOLDNE PRED SPOMENIKOM OB 20-LETNICI OSVOBODITVE

Veličastna in toplo občutena proslava padlih lonjerskih junakov-partizanov

Govornika sta v imenu ANPI govorila o pomenu narodnoosvobodilne borbe za našo narodno osvoboditev in za utrditev bratstva med našima soživečima narodoma - Nastop združenih zborov in godbe na pihala

V nedeljo se je v Lonjerju zbrala velika množica ljudi na veličastni, a istočasno tudi prisrčni in toplo občuteni proslavi štirih padlih borcev. Pred spomenikom, ki so ga postavili domačini padlemu aktivistu in padlim članom diverzantske enote, so se zbrali svojci padlih, domačini, vaščani ter številni pripadniki odporniškega gibanja iz sosednjih vasi, iz Trsta, s Krasa, iz Brega, od vsepovsod.

Združeni pevski zbori s Padrič, iz Bazovice, Boršta, Lonjerja-Katinare so ob spremljavi godbe na pihala iz Trebč in Gropade najprej zapeli žalostinko «Žrtvam» pod vodstvom prof. Cvetka Grgiča. Nato pa je stopil pred spomenik bivši komisar tržaške udarne brigade in član glavnega odbora Združenja partizanov ANPI tov. Vladimir Kenda, ki je dejal, da se je na tem mestu borila peščica partizanov s fašisti in zmagala. Lonjer je prispeval velik delež za cilje in namene osvobodilnega boja, kot so ga prispevale vse slovenske vasi na našem področju. To je bila borba za svobodo, za boljše življenje, na našem področju pa prvenstveno tudi za naš narodnostni obstoj, saj tu živimo že preko tisoč let in smo in bomo vedno branili pravico, da obstajamo, da govorimo v našem materinem jeziku. V tej borbi smo bili združeni Slovenci in demokratični Italijani, skovalo se je bratstvo, na katerem temelji vsak pogoj za zmago. Svoja izvajanja je tov. Kenda zaključil z orisom velikega pomena osvobodilnega boja, ki je imel širše obeležje boja za občečloveške pravice, da izgine izkoriščanje človeka po človeku, zatiranje naroda po narodu in da se ustvari bratstvo in ljubezen med ljudmi in narodi.

Predstavnik lonjerskega odbora polaga venec na spomenik

Za njim je spregovoril bivši komisar italijanske divizije Natisone in član glavnega odbora ANPI Gioganni Padovan—Vanni, ki je dejal, da ne proslavljamo pred tem spomenikom mrtvih, temveč žive, saj so njih ideje zmagale in živijo v srcih nas vseh, ki smo se zbrali da se poklonimo njih spominu. Vendar pa ne gre samo za spomine, temveč tudi za zaobljubo, da skupno prehodimo še dolgo pot, ki nas loči od uresničitve idealov svobode, demokracije in pravičnosti, za katere so padli.

Na tej poti smo že mnogo naredili: pred petnajstimi leti ne bi nihče veroval, da bo ta meja postala meja miru in sodelovanja, kar pa je bilo mogoče doseči na osnovi novih demokratičnejših odnosov v Italiji. Tudi Padovan—Vanni je podčrtal nujnost enotnosti v naporih, da se doseže nadaljnji demokratični napredek in okrepi sodelovanje med narodi.

V imenu zveze borcev koprskega okraja je spregovoril Viktor Vremec, ki je orisal trd boj prebivalcev našega področja proti fašizmu, ki se je pričel že z žrtvijo bazoviških junakov ter nato Tomažiča in tovarišev, dokler ni vzplamtel v vsesplošni odpor, v katerem je padlo 45 tisoč žrtev. Navedel je vrsto proslav in med njimi zlasti proslavo prekomorskih brigad, ki bo 4. julija in na kateri se bodo zbrali bivši borci tudi s tržaškega področja. V zaključku pa je podčrtal, da je bil narodnoosvobodilni boj usmerjen v zagotovitev najširših demokratičnih pravic povsod in da so nadaljnji napori v tej smeri potrebni tudi na sosednjem jugoslovanskem področju.

Po govorih so predstavniki lokalnih in drugih partizanskih organizacij in predstavniki SKGZ položili številne vence na spomenik, združeni pevski zbori in godba na pihala pa so zapeli borbene pesmi: «Komandant Stane» in «Himno XIV. divizije». Sergej Verč pa je čustveno recitiral lastno pesem «Bratska mavrica».

Veličastno svečanost pred spomenikom je v imenu vaškega odbora za proslavo otvoril in zaključil tov. Oskar Kjuder.

ZAKLJUČEK KONGRESA NOVE DELAVSKE ZBORNICE CGIL

Delavci zahtevajo izboljšanje in demokratizacijo načrtovanja

Pozdrav predstavnika sindikalnega sveta iz Kopra - Odobritev sklepne resolucije - Izvolitev novega vodstva - Podelitev kolajn zaslužnim sindikalistom

Odlikovani zaslužni sindikalni delavci

V nedeljo se je zaključil tretji kongres Nove delavske zbornice CGIL z izvolitvijo novega vodstva, delegatov za vsedržavni kongres CGIL ter izglasovanjem zaključne resolucije.

Tretji dan kongresa se je pričel z nadaljevanjem razprave, v katero je poseglo še nekaj delegatov. Livio Davi je spregovoril o vprašanjih Javnih skladišč: Fontanot iz Milj je dejal, da bi morale biti vezi med delavci in sindikatom bolj tesne, tajnik INCA je govoril o delovanju te ustanove itd. V imenu federacije KPI je pozdravil kongres njen tajnik Sema, v imenu PSI Apih, v imenu PSIUP pa Luches.

Zatem je obširno govoril predstavnik osrednjega vodstva CGIL Puccini, ki je najprej omenil živahno razpravo med kongresom in dejal, da so številni delegati upravičeno posvetili mnogo pažnje gospodarskemu položaju in načrtovanju, čeprav niso bila stališča vseh popolnoma pravilna. Rekel je, da CGIL ne zavzema do načrta izključno protestnih stališč, marveč kritična ter daje pri tem stvarne predloge za njegovo izboljšanje in demokratizacijo. Delavci vztrajajo na svojih razrednih stališčih in vidijo glavnega nasprotnika v zasebnih kapitalistih. V državi so mnoga neravnovesja in ravno naloga načrta je, da jih odpravi ali izgladi. Predvsem so potrebne zato spremembe struktur. Pieraccinijev načrt pa nima teh značilnosti in je bolj količinskega kot kakovostnega značaja, ker teži k temu, da se ohranijo dohodki kapitala na sedanji ravni. Toda kljub temu ne vztraja CGIL na formalni in jalovi opoziciji, marveč bo skušala doseči globoke spremembe načrta in bo poklicala v ta namen v bordo delavce, če bo to potrebno.

Zatem je govornik izrazil skrb glede načina reševanja vprašanja pokojnin in socialnega zavarovanja in glede tako imenovane fiskalizacije dela zavarovalnih bremen delodajalcev, tako da bi bila spet na zgubi skupnost in s tem tudi delavci sami. Glavno vprašanje pokojnin še vedno ostaja nerešeno, to je njihova prilagoditev mezdam in plačam.

Zatem je v imenu okrajnega sindikalnega sveta iz Kopra pozdravil kongres Pavel Pečar in izrekel delavcem najboljše želje. Rekel je, da je prišlo v poslednjem času do tesnega sodelovanja med sindikati na obeh straneh meje in stiki se še bolj poglabljajo. To je tudi najboljša pot za kovanje proletarske enotnosti in utrditev miru, ki je naša skupna težnja. Pečar je voščil delavcem obilo uspeha in zaključil svoj pozdrav z vzklikom: «Naj živi bratstvo med delavci vsega sveta!»

Zatem je glavni tajnik Calabria povzel razpravo in obsodil stališče nekaterih redkih delegatov, ki so trdili, da je razčlenjena borba delavcev po raznih sektorjih in tovarnah zgrešena, čeprav je peti kongres CGIL priporočil takšno borbo, ki je tudi imela mnogo uspehov. Zatem so delegati soglasno odobrili resolucijo solidarnosti s španskim ljudstvom, ki se bori proti Francovi diktaturi, resolucijo z obsodbo ameriškega napada na Severni Vietnam ter resolucijo, v kateri zahtevajo izboljšanje pokojnin pomorščakov ter reformo socialnega zavarovanja sploh.

Končno so odobrili sklepno resolucijo, ki povzema zaključke kongresa. V njej odobravajo dokumente CGIL o njenih zahtevah za gospodarski razvoj in načrtovanje; dokument o mednarodni politiki CGIL z nekaj popravki: dokument o nalogah in vlogi CGIL v sedanji italijanski družbi.

V resoluciji zavračajo politiko dohodkov, ki bi privedla k centralizaciji mezdne politike in bi s tem zavračala načelo pogajanja sploh, ter pozivajo odbor sindikata, naj se zavzema za okrepitev razčlenjenih borb in pogajanja za izboljšanje mezdnih, delovnih in socialnih razmer delavcev; nadalje naj se zavzema za spremembo državnega petletnega načrta v zvezi z našo deželo, z ladjedelstvom, pomorstvom in pristanišči, pri čemer je treba modernizirati predvsem ladjedelnico Sv. Marka. Končno zahteva resolucija uresničenje načrta za deželni gospodarski razvoj, predvsem pa takojšnji poseg v gospodarstvo na podlagi člena 50 statuta, ki omogoča državne prispevke za razvoj gospodarstva, ki je v krizi.

Sledile so volitve vodstvenih organov Nove DZ-CGIL. V vodstveni odbor so bili izvoljeni: Pina Tomaselli, A. Battilana, E. Bertolini, G. Burlo, A. Calabria, A. Catanzaro, M. Criscenti, F. Franco, A. Gerli, S. Krizman, A. Liberio, F. Ludovisi, B. Mosetti, G. Muslin, G. Pagliari, S. Petronio, R. Rutigliano, L. Saranz, C. Sciortino, E. Semilli, Milena Sila, F. Tranquillini, R. Wilhelm, Armida Zobec. V nadzorni odbor: F. Gombač, R. Vidale, L. Minati, F. Dreossi, C. Leban. V razsodišče: T. Barone, B. Cesare, L. Davi, C. Pentich, E. Radich.

Za delegate na kongres CGIL so bili izvoljeni: Battilana, Calabria, Franco, Gerli, Krizman, Muslin, Saranz in Sciortino.

Končno so podelili kolajne in diplome Tominzu, Radichu, Borzaghiniju, Beniniju in Gombaču za njihovo 20-letno požrtvovalno sindikalno delovanje od ustanovitve CGIL, katere 20-letnica se praznuje letos.

OBČNI ZBOR BOLNIŠKE BLAGAJNE OBRTNIKOV

Veliki izdatki bremenijo zavarovalno dejavnost blagajne

Letošnji povprečni prispevek vsakega obrtniškega podjetja znaša 27.500 lir

V nedeljo je bil občni zbor pokrajinske bolniške blagajne obrtnikov, na katerem so odobrili obračun za leto 1964 in nove zavarovalne prispevke.

Predsednik blagajne Ottavio Mazzaroli je podal obširno poročilo o dejavnosti blagajne, orisal v njem veliki obseg zdravstvene pomoči članom, finančne težkoče, razna posredovanja pri vladnih organih itd. 12.000 osebam, ki so vpisane v blagajno, so nudili 56.000 zdravstvenih posegov za skupni strošek 129 milijonov lir. Tako je stal blagajno vsak zavarovanec okrog 11.000 lir, medtem ko je plačal 4.500 lir. Veliko breme so povzročili tudi stroški za bolniško oskrbo in zdravljenje. Od leta 1962 do 1964 se je število zavarovancev, ki so se zdravili v bolnišnicah, povečalo kar za 20 odstotkov, stroški zanje pa za 36 odstotkov. Januarja letos pa so potrošili v ta namen 53 odst. več kot lani. Vedno več zavarovancev se je tudi zateklo po zdravniško pomoč, tako da je bilo povprečje pregledov v Trstu mnogo večje od vsedržavnega. Medtem pa prispeva država za vsakega zavarovanca še vedno le po 1.500 lir.

Predsednik je nato orisal možnosti za bodoče delovanje blagajn. Jasno je, da je ves bolniško-zavarovalni sistem v krizi ter je potreben odločen preokret. Vlada je nakazala izhod v uresničenju sistema splošne socialne varnosti v okviru načrtovanja. V zvezi s pritožbami glede močnega letošnjega zvišanja prispevkov v tržaški blagajni, je predsednik opomnil, da so ti prispevki še višji v Gorici ali Bellunu, saj znašajo v Trstu 27.500 lir, v Gorici pa 29.000 povprečno za obrtniško podjetje. Zatem je omenil velike izdatke za oskrbnino v bolnišnicah in rekel, da bi morala priskočiti blagajnam na pomoč država.

VČERAJ PRI OPENSKI MITNICI

Silovito trčenje cisterne v tovornik

Na trbiški cesti, v neposredni bližini mitnice na Opčinah, se je včeraj popoldne dogodila slikovita prometna nesreča. Težka cisterna je trčila v ustavljen tovornik in pri nesreči se je ranil in pobil šofer cisterne 32-letni Remo Ferroli iz Vidma, Ul. Sondrio 47. Bilo je okrog 13. ure, ko je parkiran pred stavbo mitnice stal tovornik s prikolico GO 22043, ki je bil natovorjen s stoli. Šofer tovornika, 32-letni Alfredo Zulli iz Montenarsa pri Vidmu, Ul. Lazzaretto 2, je izpolnjeval razne formularje, ko se je pripetila nesreča. Tedaj je v smeri proti Trstu vozil cisterno UD 52868 Ferroli, ki je zaradi nenadne slabosti izgubil nadzorstvo nad težkim vozilom, zavozil na desno in se z vso silo zaletel v zadnji del ustavljene prikolice tovornika.

Ranjenega Ferrolija so z rešilnim avtom RK prepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja od 20 do 30 dni zaradi ran in udarcev po desnem sencu, desni strani prsi, levi stegnenici in udarca po glavi. Ferroli je tudi izgubil spomin. Škoda na vozilih je precejšnja.

DREVI PRVA UPRAVNA SEJA PO IZVOLITVI

Zanimiva vprašanja na seji novega pokrajinskega sveta

Vprašanje o tolmačenju jamstev glede etnične zaščite slovenskih krajev - Vprašanje o Sv. Marku, o proslavah 20-letnice osvoboditve itd.

Drevi bo prva upravna seja novega pokrajinskega sveta po izvolitvi predsednika in odbornikov. Na dnevnem redu je nekaj zanimivih vprašanj, ki so jih predložili svetovalci predsedniku in odbornikom in na katera bodo odgovorili na današnji seji. Kot je bilo pričakovati, je misovski svetovalec Chiandussi poslal predsedniku vprašanje, v katerem ga vprašuje, kako naj se tolmači da predsednikova izjava na seji takoj po izvolitvi glede jamstev o varstvu etničnih značilnosti krajev, kjer prebivajo Slovenci, razen primerov, ki se nanašajo na gospodarsko-socialni razvoj. Kot smo svoj čas pisali, vsebuje sporazum med strankami levega centra in Slovensko skupnostjo glede sestave devinsko-nabrežinskega odbora in pokrajinskega odbora tudi točko, v kateri je zajamčeno etnično varstvo okoliških slovenskih krajev.

Nato sta vprašanji liberalca Jone in komunista Burla glede obrambe ladjedelnice Sv. Marka, vprašanje komunističnega svetovalca Collija, kakšne pobude namerava sprejeti pokrajinska uprava za sodelovanje pri manifestacijah v Italiji, Evropi in na svetu za praznovanje 20. obletnice zmage nad fašizmom ter dve vprašanji komunistične svetovalke Jelke Grbec, ki se nanašata na ustanovitev narodnega parka na področju med Vižovljami in hribom Grmada in na zapoznelost del v novi slovenski šoli pri Sv. Ivanu, kamor bi se že morale vseliti slovenske višje srednje šole.

Na dnevnem redu so tudi nekateri upravni sklepi. Tako bodo morali izvoliti predstavnike pokrajinske uprave v upravnem svetu in odbora raznih javnih ustanov. Poleg tega je treba odobriti še sklep o preimenovanju krajevnega imena iz Poggioreale del Carso v Villa Opicina, o popravilu in preureditvi pokrajinske ceste v Mačkolje, kjer bodo porabili 28.660.000 lir; o popravilu in preureditvi pokrajinske ceste k Sv. Barbari za 36 milijonov 550.000 lir del in o popravilu in preureditvi šempolajske pokrajinske ceste za 29.790.000 lir del.

Smrtne posledice prometne nesreče

Sinoči ob 20. uri je na nevrokirurškem oddelku bolnišnice podlegel hudim zadobljenim poškodbam 55-letni delavec Viktor Slavec iz Mačkolj 18. Kot smo poročali prejšnji četrtek, so Slavca prepeljali v bolnišnico okrog 19.45 dne 17. t. m. ter ga sprejeli s pridržano prognozo zaradi več zlomov udov in ran. Bolničarji so tedaj povedali, da so Slavca našli na cesti pri Krmenki v bližini stavbe štev. 314, kjer ga je povozil brezvestni avtomobilist. Agenti so še istega večera uvedli preiskavo, da bi našli neznanega šoferja, vendar ga doslej še niso mogli izslediti.

Slavcu so v bolnišnici nudili vso potrebno pomoč, kljub temu je nesrečnik včeraj izdihnil.

Za zaključek sezone slab «Lohengrin»

Nedopustno je, da sledi tako lepi «Traviati», kot jo je imelo občinstvo priložnost videti kot predzadnjo predstavo te sezone, tako zanikrna predstava «Lohengrina» — in to za sklep sezone! Sicer nekaterih izvajalcev ne zadene nikaka krivda. Odličen je bil Silvano Carroli kot Telramond in prav tako tudi Lorenzi Gaetani kot kralj.

Angela Vercelli ima sicer lep glas, vendar se nam je zdel prešibek za Elso. Fedora Barbieri, ki ji je edini občinstvo enkrat ploskalo na odprti sceni, se je dala po zvočniku opravičiti, ker je pela, čeprav se ni dobro počutila. Toda nič se ni opravičil Ken Neate, ki se mu je videlo, da ves čas nekako, s težavo poje in v nazalnost skriva slabo izvedene višine. Potem je prišel še debakl v zadnji sliki.

Lahko bi se torej vprašali, ali ni ob milijonskih izdatkih za scene in kostume bilo mogoče dobiti še tudi boljšega Lohengrina? In končno: ali ni mogoče «Lohengrina» nekoliko bolj smiselno režirati. Kakšen pomen ima tisto premikanje mas po odru, ki bi bilo bolj primerno za kako telovadno akademijo. Pa tisti vojaki, ki z dviganjem sulic delajo vtis ribičev, ki imajo na palicah privezane trnke. Torej raje manj cirkusa — tudi stalo ne bo toliko — in več poglobljenega dela.

Slovensko gledališče v Trstu

PREDSTAVE V KULTURNEM DOMU

danes, 23. t. m. ob 20.30
jutri, 24. t. m. ob 20.30
v četrtek, 25. t. m. ob 20.30
in v nedeljo, 28. t.m. ob 16. uri
(abonma I popoldanski in abonma II popoldanski)

UGO BETTI

USAD NA SEVERNI POSTAJI

ŠOLA GLASBENE MATICE

priredi danes 23. in jutri 24. t. m. v šolski dvorani v Ulici R. Manna 29-II.

interna nastopa gojencev

Začetek vsakokrat ob 20. uri

SLOVENSKI KLUB

vljudno vabi na drevišnji torkov večer, na katerem bo

Aljoša Žerjal

prikazal svoje **nove filme.**

Začetek ob 20,30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9.

LETOVANJE OTROK

SKGZ prireja v juliju t. l. s pomočjo zavoda za počitniška letovanja Ljubljana center, letovanje otrok v Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Žirovnici. Starši, ki želijo poslati svoje otroke na letovanje, naj se zglasijo v uradu zveze v Ul. Geppa 9/II med 9. in 12. uro od ponedeljka dalje. Za letovanje pridejo v poštev slovenski otroci v starosti od 8. do 14. leta. Vpisovanje bo trajalo do zasedbe razpoložljivih mest.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

21. in 22. marca 1965 se je v Trstu rodilo 20 otrok, umrlo pa je 23 oseb.

UMRLI SO: 75-letna Anna Manzutto vd. Giraldi, 81-letni Martino Lovrecic, 63-letni Giacomo De Bortoli, 48-letni Carlo Musizza, 54-letni Giovanni Vondani, 60-letni Giuseppe Reneld, 78-letna Egidia Voivodich por. Balestra, 75-letna Luigia Lenardon vd. Degrassi, 89-letna Caterina Brumat vd. Varisco, 83-letna Maria Zecchin vd. Venturin, 45-letna Leda Caldemarin, 69-letna Antonia Visintin, 79-letna Giulia Tromba vd. Pestian, 73-letna Rosaria Granata vd. Capobianco, 68-letna Maria Bernelli, 58-letni Romano Derossi, 78-letni Francesco Cacija, 70-letna Maria Moratto vd. Bortolin, 79-letni Luigi Visintin, 76-letni Romolo Tamaro, 87-letni Carlo Goldfinger, 82-letna Fede Seffino vd. Gondolo, Rosanna Urbano, stara 2 dni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (22. 3. — 28. 3.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7; Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

Služba od 13. do 16. ure

Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

Izleti

SPDT priredi dvodnevni smučarski izlet v Bohinj in na Vogel 18. in 19 aprila. Vpisovanje v Ul. Geppa 9.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Slovenec iz Boršta priredi danes v svojih prostorih ob 21. uri predavanje: «Evropsko odporništvo v glasbi in besedi». Predaval bo Stojan Spetič.

PROSVETNO DRUŠTVO «IVAN CANKAR»

vabi na predavanje, ki bo v sredo 24. t.m. ob 20.45 v društvenih prostorih v Ul. Montecchi 6. Predaval bo režiser prof. Mirko Mahnič o novem gledališkem delu «Škofjeloški pasion» in o gledališki umetnosti.

Kino

Nazionale 15.30 «Questo pazzo, pazzo, pazzo, pazzo mondo» Technicolor. Spencer Tracy
Arcobaleno 16.00 «Follie d'estate» Tognazzi, Vianello.
Excelsior 15.00 «Una Rolls Royce gialla» Ingrid Bergman, Rex Harrison, Alain Delon, Jeanne Moreau, Shirley Mac Laine. Technicolor.
Fenice 15.30 «Stazione 3 — top secret» Eastmancolor. George Maharis, Anne Francis.
Grattacielo 15.30 «Come uccidere vostra moglie» Technicolor. Virna Lisi, Jack Lemmon.
Alabarda 16.00 «La dove scende il sole» Elke Sommer, Stewart Granger. Colorscope.
Filodrammatico 16.00 «Z 6 chiama base» Eddie Constantine.
Aurora 16.30 19.15 21.30 «Il grande sentiero».
Cristallo 16.00 «Agente 007 missione Goldfinger» Sean Connery.
Capitol 16.30 «Pazzi pupe e pillole» Jerry Lewis. Technicolor.
Garibaldi 16.00 «In ginocchio da te» Gianni Morandi.
Impero 16.00 18.30 21.30 «L'uomo che non sapeva amare» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 15.15 «Il magnifico cornuto» Claudia Cardinale. Ugo Tognazzi. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16.00 «Via Veneto» Michele Mercier, Gerard Blain. Prepovedano mladini pod 18. letom. Cene: galerija 400, parter 300.
Zadnji dan.
Astra 16.30 «Il segno di Zorro».
Astoria Danes poč tek.
Abbazia 16.00 «Perseo l'invincibile» Technicolor. Rex Harrison.
Ideale 16.00 «Grido di battaglia» Van Heflin, Rita Moreno.
Skedenj 16.00 «Vento caldo» Troy Donahue. Technicolor.

Gledališča

VERDI

Jutri ob 20.30 ponovitev Wagnerjeve opere «Lohengrin» za red C v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih.

* * *

Pri blagajni gledališča se je začelo sprejemanje abonmajev za spomladansko simfonično sezono, ki se bo začela 7. aprila s koncertom pod vodstvom dirigenta Claudia Abbadoja in s sodelovanjem violinista Franca Gullija. Abonenti na prejšnjo sezono bodo lahko svoje abonmaje potrdili do 28. t.m., potem pa bodo na razpolago novim abonentom. Abonmaje je treba plačati v enkratnem obroku do 3. aprila.

* * *

V četrtek 1. in v petek 2. aprila bosta v gledališču Verdi dve izredni predstavi nizozemskega plesnega ansambla «Nederlands dans theater». Program prvega večera obsega Vivaldijev «Madrigalesco», Bartokov «Opus dodici» in Orffovo «Carmina Burana», program drugega večera pa Blacherjev «Concertino», Van Deldenov «Quartetto», Ellingtonov «Pronto-via» in ponovitev Orffove «Carmina Burana».

TEATRO STABILE

Od četrtka 25. t.m. dalje ob 21. uri bo v Avditoriju nastopala igralska skupina Laure Betti s komedijo «Mogočna gospa». Cene: parter 2000 lir, za abonente dramske sezone 1200 lir, balkon 500 lir.

Razna obvestila

OBČNI ZBOR SPDT

2. aprila ob 20.30 uri bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 7 občni zbor planinskega društva.

* * *

SPDT priredi nagrajevanje zmagovalcev letošnjih smučarskih tekem 26. t.m ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani. Istočasno bodo predvajani filmi in diapozitivi tekem in izletov.

Mali oglasi

PRI MAGAZZINO FELICE — Trst, Ulica Carducci 11, DOBITE: ženske, moške in otroške dežne plašče, bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

POHISTVO za moderen dom po ugodnih cenah s plačilnimi olajšavami dobite pri «ASTROMOBIL», Trst, Via Giulia 108 (Rotonda del Boschetto).

TRGOVINO JESTVIN oddamo v najem. Telefonirati od 8. do 9. ure zjutraj na št. 226-124.

Nenadoma je zapustil svoje drage

Avguštin Zlobec

Prenos dragega pokojnika iz mrtvašnice glavne bolnišnice na Repentabor bo danes 23. t. m. ob 15.30 uri, kjer bo pogreb

Žalostno vest sporočajo: **nevesta TONČKA in sestra MALKA (odsotna) ter ostali sorodniki.**

I.T.F. v. Zonta 3, tel. 38.006

ZAHVALA

Vsem, ki so na zadnji poti spremili našo drago mamo

Olgo Parovel por. Slavec-Salvi

se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala č. g. župniku, pevskemu zboru in vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin drage pokojnice.

ŽALUJOČA DRUŽINA

Boljunec, 23. marca 1965.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega dragega očeta in nonota

JOSIPA TULA

se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala domačemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke, darovalcem cvetja ter vsem, ki so počastili njegov spomin.

Žalujoči hčerki z družinama in ostali sorodniki

Mačkovlje, 23.III.1965.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Obtoženec ima 39 stopinj vročine: razprava odložena za nedoločen čas

Gre za razpravo proti Venturiju, ki je v Koroneu, in znanemu banditu Lutringu, ki pa je še vedno na svobodi - Oba sta lani maja oropala zlatarja Gorlata in njegovo ženo

Včeraj zjutraj se je začela pred tržaškim porotnim sodiščem obravnava proti 37-letnemu Lambertu Venturiju iz Firenc in 28-letnemu Lucianu Lutringu iz Milana, ki sta obtožena, da sta hotela oropati zlatarja Maria Gorlata in njegovo ženo Angelo. Porotniki so odložili obravnavo za nedoločen čas, ker je Venturi bolan. Kot je znano, Lutringa policijski organi še niso izsledili.

Obravnava se je začela včeraj zjutraj s prisego, ki so jo opravili novi ljudski sodniki, ki so bili izžrebani v začetku tega meseca. Takoj nato je predsednik porotnega sodišča dr. Rossi klical imena pozvanih prič, ki so se na splošno odzvale, razen nekaterih, ki bivajo v oddaljenejših krajih.

Takoj nato je predsednik vprašal tožilca dr. Pascolija, kaj meni glede odsotnosti edinega obtoženca, se pravi Venturija, glede katerega je povedal, da leži bolan v koronejskih zaporih. Predsednik je še pripomnil, da je Venturija pregledal zaporniški zdravnik dr. Adovasio ter ugotovil bolniku hudo vročično stanje. Ravnateljstvo zapora je obvestilo sodišče, da bo poznejše poslalo uradno potrdilo o zdravstvenem stanju Venturija.

Tožilec Pascoli je menil, da je potrebno, da Venturi prisostvuje obravnavi. Ker pa ravnateljstvo koronejskih zaporov še ni poslalo uradnega potrdila o njegovem zdravstvenem stanju, je zahteval, naj sodišče pošlje v koronejske zapore policijskega zdravnika dr. Niccolinija, ki naj pregleda bolnika in naj o njegovem stanju poroča sodišču. Tej zahtevi se je pridružil tudi odvetnik Kostoris, ki pa je menil, da bi pregledu prisostvoval tudi zaporniški zdravnik dr. Adovasio. Odv. Morgera, ki zagovarja Lutringa, se tem zahtevam ni uprl. Zato so porotniki sklenili, naj dr. Niccolini gre takoj v zapor, pregleda pacienta («če bi bilo možno v spremstvu zaporniškega zdravnika») in naj takoj potem poroča o izidu pregleda.

Po polurnem premoru se je obravnava nadaljevala. Dr. Niccolini je izjavil, da je pregledal Venturija, ki verjetno boleha zaradi gripe. Ugotovil je, da bolnikova temperatura znaša okoli 39 stopinj in da bo ozdravel v 7 dneh, če ne bodo nastopile komplikacije.

Spričo tega so porotniki sklenili, da odložijo obravnavo za nedoločen čas.

Kot smo svoj čas že večkrat poročali, je Lutring eden izmed redkih gangsterjev v severni Italiji, ki je še vedno prost. Skupaj z Venturijem in morda še dvema drugima neznanima zlikovcema je skušal lani oropati zlatarja Maria Gorlata in njegovo ženo Angelo. Gorlato in žena sta se pozno zvečer 12. maja lani vračala iz zlatarne domov. Ker sta se vedno bala, da ne bi kak tat vdrl v njuno trgovino v drevoredu 20. septembra, sta vsak večer odnašala domov najdragocenejše predmete, ki sta jih imela v zlatarni. Nikoli nista hodila po isti poti, temveč sta vedno spreminjala smer povratka. Tistega večera pa ju niti ta previdnost ni rešila pred roparskim napadom. S seboj sta nosila dve torbi, v katerih sta shranila zlatnino in razne dragulje v vrednosti nekaj milijonov lir. V bližini Ul. Gatteri so ju zlikovci napadli. Gorlatu je eden izmed napadalcev iztrgal torbo iz rok ter skušal zbežati. Drugi napadalec pa je skušal iztrgati torbo iz rok njegove žene. Toda ženska se je krčevito upirala in začela vpiti na pomoč. Hitro se je okoli žrtev in napadalcev zbrala skupina ljudi. Neki moški je napadel enega izmed roparjev, toda ta ga je udaril s trdim predmetom po glavi in takoj nato zbežal.

Policijski organi so skušali takoj blokirati vse ceste, ki peljajo iz Trsta. V bližini Devina je roparski avto skoraj povozil dva policijska agenta, ki sta bila v službi na bloku. Roparje so zasledovali policijski agenti letečega oddelka tržaške kvesture pod poveljstvom dr. Cappe.

Lutring in Venturi (ter morda še kak drugi zlikovec) so zapustili avto šele v bližini Cervignana, kjer so jima policisti s streli preluknjali zračnice na kolesih. Zlikovca sta zbežala po polju, a zasledovali so ju karabinjerji in agenti javne varnosti. Venturija so zasačili med bičevjem, medtem ko je Lutring izginil skoraj brez sledu (našli so samo njegov suknjič). Venturi pa je pri begu ukradel kolo nekemu zasebniku.

Na karabinjerski postaji v Cervignanu je Venturi skušal zbežati. Baje je napol razbil razno pohištvo in okna sobe, kamor so ga pripeljali. Zaradi tega se bo moral zagovarjati pred porotniki zaradi številnih zločinov in prekrškov: ropa, poskusa ropa, tatvine dveh avtomobilov v severni Italiji (ki sta služila zlikovcem pri ropu v Trstu), nošnje orožja, poskusa bega, upora itd. Kot je znano, so policijski organi zasegli vse oropano blago.

Verjetno je, da se bo obravnava nadaljevala šele čez nekaj mesecev.

Zaradi trčenja ranjena mati in sin

Žrtvi prometne nesreče sta postali predvčerajšnjim popoldne 27-letna Annamaria Andreassi por. Buoncompagno iz Ul. Pergolesi 6 in njen 4-letni sin Maurizio. Oba sta se peljala v avtu «NSU prinz» TS 69906, ki ga je po Miramarskem drevoredu proti Miramaru vozil njun 32-letni mož in oče Pietro Buoncompagno. Ko je Buoncompagno privozil do barkoviljanskega pokopališča, v bližini Ul. Boveto, je z vso silo treščil v zadnji del fiata 1100 TS 22479, ki se je nenadoma ustavil pred njim. Zaradi sunka sta se v notranjosti avta poškodovala mati in sin. Z zasebnim avtom so oba prepeljali v bolnišnico, kjer so ju sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v enem tednu. Mati in sin sta se ranila po glavi in obrazu.

Z vagona je padel

Na delu se je predvčerajšnjim ponesrečil 37-letni delavec Carlo Cervatti iz Ul. Risorta 1. Ko je v Novem pristaništu pri skladišču štev. 58 nakladal na železniški vagon železno pločevino, se mu je konec rokava delovne obleke prijel v rob pločevine, da je izgubil ravnotežje in padel z vagona. Pri padcu se je Cervatti pobil in ranil po glavi in spodnjih udih. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v 8 dneh sprejeli na nevrokirurški oddelek.

Razgovori na sedežu Javnih skladišč z delegati ČSSR

Po sporazumu o količini tranzita pogajanja za preferenčne tarife

Danes podpis listin o sporazumu za 400.000 ton tranzita? - Tranzit ČSSR skozi Reko in Koper trikrat višji

Včeraj so se na sedežu Javnih skladišč v Trstu nadaljevali razgovori med predstavniki podjetja in češkoslovaško gospodarsko delegacijo, o obnovitvi sporazuma o minimalni količini češkoslovaškega blaga v tranzitu čez tržaško pristanišče v letošnjem letu. Kakor smo že omenili v naši nedeljski številki, je bil med strokovnjaki dosežen načelen sporazum o minimalnem tranzitu 400.000 ton blaga v obe smeri; danes pa pričakujejo, da bodo zadevne listine tudi podpisane. Medtem pa so češkoslovaški strokovnjaki načeli s predstavniki tržaškega gospodarskega življenja tudi vprašanje o obnovitvi drugega medsebojnega sporazuma, ki zadeva priznanje preferenčnih tarif za prevažanje češkoslovaškega blaga po železnici. Pogajanja o tem vprašanju se bodo nadaljevala pismeno tudi po odhodu praškega odposlanstva, v katerem sta, kakor znano, glavni ravnatelj uvozno izvoznega podjetja Cechofracht Vanek in strokovnjak za tranzitni promet Semjecki, in ki ju spremlja češkoslovaški delegat v Trstu Mueller.

Kakor vedo povedati v krogih blizu trgovinske zbornice, bi bili češkoslovaški poslovni krogi pripravljeni pristati na sodelovanje s tržaškim pristaniščem na občutno širši podlagi, vendar je spričo uslug, ki jih to danes lahko nudi tujim koristnikom, nemogoče razširiti to sodelovanje preko meja, ki so jih določili s pravkar doseženim sporazumom. Šele ko bo v Trstu začela delovati avtonomna ustanova za pristanišče in ko bo izročen svojemu namenu pomol VII, bo tržaško pristanišče lahko nudilo zaledniim državam, med temi tudi Češkoslovaški, dovolj vabljive pogoje za širše oblike sodelovanja.

Neprimerno bolj uspešna pa so bila pogajanja češkoslovaških odposlancev na Reki in v Kopru, kjer sta se dr. Vanek in g. Semjecki mudila pred svojim prihodom v Trst. Na Reki so namreč podpisali sporazum o tranzitu češkoslovaškega blaga skozi Reko in Koper v tekočem, letu, ki se glasi na 1,200.000 ton, to je na količino, ki je bila določena za Trst. Za Jugoslavijo je pogodbo podpisal generalni direktor Zveze pristaniških ustanov na Reki ing. Ivo Barbalić. Jugoslovanski gospodarstveniki pa so poleg tega dosegli, da bodo jugoslovanske ladje prepeljale 900.000 ton tega blaga v izvozu in uvozu iz Češkoslovaške. Češkoslovaška republika je najvažnejši tuji koristnik reškega pristanišča. Leta 1963 je njen tranzit skozi kvarnersko luko znašal 991.059 ton, ton je okoli 45 odsto vsega takratnega tranzita; lani pa se je dvignil celo na 1,066.060 ton, to je na 49,8 odsto celotnega tranzitnega prometa. V Jugoslovanskih krogih v tej zvezi poudarjajo, da gre po večini za kakovostno blago, ki nudi razmeroma visok zaslužek v devizah. V češkoslovaškem tranzitnem prometu skozi Reko gre namreč mnogo železne rude, sladkorja, riža, bombaža, lesa in raznih kož.

Občni zbor združenja za varnost na cesti

V petek 26. t. m. ob 18. uri v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju bo v dvorani šole «Manzoni» v Ul. Foscolo 13 občni zbor tržaškega in goriškega Združenja za varnost na cesti. Poleg običajnega dnevnega reda bodo razpravljali zlasti o resnih problemih v zvezi s cestnim prometom in zlasti o zaščiti otrok na cestah.

Trčenje motociklistov pri pevmskem mostu

V noči med soboto in nedeljo se je pripetila v bližini pevmskega mosta hujša prometna nesreča, v kateri sta se resneje poškodovala dva mladeniča. Z lambreto GO 2155 sta se 25-letni Giorgio Komavli iz Ul. Ossario 4, ki je sedel za krmilom, in 22-letni Danilo Stanta iz Ul. Brigata Sassari 81, oba po poklicu zidarja, peljala po Drevoredu 20. septembra iz mesta proti Soči. Ko sta se pripeljala skoraj do mosta, sta se zaradi razlogov, ki prometni policiji še niso povsem znani, trčila v ustavljeni motor GO 2517, last 21-letnega Marca Visintina. Komavli se je zaletel v zadnji del Visintinovega motocikla, ki je bil ustavljen in obrnjen proti mostu. Od Visintinovega vozila sta se odbila ter trčila še v ustavljeni avtomobil GO 14608 Luigija Serafina iz Drevoreda 20. septembra.

Motociklista Komavli in Stanta sta se pri padcu na asfalt tako potolkla, da so ju morali z rešilnim avtomobilom Zelenega križa odpeljati v civilno bolnišnico, kjer so Komavlija pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v enem mesecu zaradi udarca v glavo, rane na glavi in levem uhlju, Stanto pa za 15 dni zaradi zloma desne piščali.

TRAGIČEN NEDELJSKI IZLET V ISTRO

Pri trčenju avta v drevo eden mrtev in trije ranjeni

Nesreča se je pripetila med Umagom in Novim gradom - Ponesrečenka je izdihnila v bolnišnici v Umagu

Cesta je tudi v nedeljo zahtevala svoj krvni davek. Trije ranjeni in mrtva ženska je tragični obračun prve nedeljе pomladi. Nesreča se je pripetila v popoldanskih urah v Istri na cesti med Umagom in Novim gradom, po kateri je šofiral avto fiat 850 TS 7989, 26-letni delavec pri Acegatu, po rodu iz Pisana, Mario Lugnani, ki stanuje v Trstu v Ul. Bajamonti 58/2. V avtu so se peljali tudi 23-letna Lugnanijeva žena Alda Moula in Lugnanijevi starši 57-letni spravodnik Guerrino Lugnani in 51-letna Caterina Saitz iz Ul. Doda 1/1.

Lugnani je vozil svoj avto v smeri proti Novemu gradu, kamor so bili namenjeni na obisk k znancem. Med vožnjo je šofer moral ostro zaviti na desno, da bi se izognil trčenju z nekim avtom, ki je prihajal nasproti. Lugnani je upal, da bo svoj avto naravnal, toda nekaj metrov dalje se je znašel na ovinku na katerem je fiat 850 zdrsel, da je šofer izgubil nadzorstvo nad vozilom. Po nekaj metrih blazne vožnje, je avto z desnim bokom silovito treščil v drevo ob cesti, da se je karoserija zvila, kot da bi bila iz papirja. Pri trčenju je Lugnanijeva mati zadobila hude notranje poškodbe in čeprav so jo z zasebnim avtom nemudoma odpeljali v bolnišnico v Umag, je nekaj časa po sprejemu izdihnila. Tudi ostali potniki v avtu so se ranili in pobili. Te pa so z jugoslovanskim rešilnim avtom okrog 19. ure prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so Maria Lugnanija sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v dveh mesecih zaradi več ran in udarcev po glavi. Tudi njegova žena se je ranila po glavi, vratu in udih, zato so jo pridržali na istem oddelku, kjer se bo morala zdraviti dva tedna. Na ortopedski oddelek pa so sprejeli Lugnanijevega očeta, ki si je pri nesreči zlomil levo nadlaket in se ranil po obrazu. Zdraviti se bo moral 45 dni. Trem ranjencem v nedeljo zvečer še niso povedali, da je v bolnišnici v Umagu podlegla poškodbam njih mati in žena, da ne bi žalostna vest bila vzrok poslabšanja njih zdravstvenega in življenjskega stanja.

Z izvijačem ga je ranil v oko

Pred gostilno v Ul. A. Emo 43 je predvčerajšnjim zvečer nekaj minut pred polnočjo, prišlo do neljubega dogodka. Dva neznanca sta se sporekla s 24-letnim delavcem Giordanom Cesagrandejem iz Ul. D'Alviano 24 in eden ga je z izvijačem ranil v levo oko. Prepir je nastal zaradi Casagrandejeve trditve, da ima enakovredno pravico parkirati svojo vespo kjerkoli, kot tisti, ki imajo avtomobil. To pa ni šlo v račun obema neznancema, ki sta se tako razvnela, da je eden od niju v jezi skočil k avtu fiat 600, iz katerega je malo prej izstopil, odprl vrata in zagrabil izvijač. Z orodjem v roki se je približal Casagrandeju ter ga z izvijačem sunil v obraz. Zadel ga je v spodnjo trepalnico levega očesa. Ranjen je Casagrande sam odšel v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na okulistični oddelek s prognozo okrevanja v enem tednu. Casagrande je preiskovalnim organom povedal, da pozna napadalca le na videz. O zadevi so bili obveščeni agenti letečega oddelka policije, ki so uvedli preiskavo, da bi zasačili napadalca.

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 23. t. m. ob 19.30 uri Cinemascope barvni film:

IL MONDO DI NOTTE N. 3

(SVET PONOČI ST. 3)

Film je bil posnet v Arizoni, Laponiji, Nemčiji, v Parizu in v Sovjetski zvezi

Mladini pod 18. letom vstop prepovedan

Goriško-beneški dnevnik

Z OBČINSKE LOVSKE SKUPŠČINE V GORICI

Zahteve predsednika odv. Luzzatta za zaščito divjačine na Goriškem

Potrebno je uvesti občinska lovišča ter nadzorovati zasebna - Ugodni stiki z jugoslovanskimi in avstrijskimi lovci

Lovci goriške občine so se prejšnji dan sestali na 18. skupščini ter soglasno odobrili poročilo pokrajinskega predsednika odv. Luzzatta. Obenem so sklenili to poročilo predlagati 18. pokrajinski skupščini.

Odvetnik Luzzatto je v začetku svojega poročila poudaril, da goriški lovci, kakor tudi vsi lovci naše dežele, pričakujejo sprejem zakonov, ki bodo zaščitili divjačino. Gre namreč za vrsto ukrepov, na katere čakajo že 30 let, kot je na primer razširitev sistema občinskih lovišč, ureditev zaprtih lovišč, sprejem različnega režima za zasebne rezervate itd. Pred časom sem skupščini poročal — je dejal predsednik — o korakih, ki smo jih storili, kakor tudi obstoječih nevarnostih. Seznanim naj vas z zakonskim osnutkom poslanca Imperiala, ko smo bili prisiljeni odločno posredovati pri parlamentarcih, oblasteh in strankah, da bi se ta osnutek čimbolj proučil, ker izhaja iz pogrešenih stališč, ter bi prinašal samo zmešnjavo. Predlagatelj tega zakonskega osnutka je imel zgrešeno sodbo o naši zakonodaji in lovskem sistemu, ker ni bil seznanjen z realnostjo in z našimi dosežki. Rezervati namreč niso ostanek habsburške zakonodaje, ampak konzorcialni sistem v katerem so enakopravni vsi lovci ter morejo spoštovati omejitve, da se zajamči obstoj divjačine. To naše prepričanje zagovarjamo že dosti let in vendar se še najdejo ljudje, ki ga zavračajo, ker nočejo pogledati realnosti v obraz ali pa zaradi demagogije. Tako so se v nekaterih deželah pojavili koncepti «nadzorovanega lova», kar predstavlja napredek v primerjavi s svobodnim lovom. Takšen sistem pa je še vedno daleč od sistema občinskih lovišč. S tem v zvezi je vredno omeniti sistem občinskih rezervatov v sosedni republiki Jugoslaviji, kjer smatra socialistični politični sistem občinske rezervate za normalno obliko zaščite divjačine. Ta sistem pa je rodil dobre rezultate, ki jih mi vsi poznamo. To dokazuje, če je to še treba dokazati, da so občinski rezervati najboljša oblika nadzorstva in discipline ter obenem športnega razvedrila: ne pobijati po nepotrebnem divjačine, ki je last celotne skupnosti».

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Luzzatto poudaril skrb parlamentarcev in oblasti, da se ohrani naš lovski sistem. Zahvalil se je vsem strankam od skrajne desnice do skrajne levice ter poslancem Capui, Francu, Cecchariniju, Martini in Vallauriju, kakor tudi dr. Chientaroliju, Bottegaru in cav. Bregantu, da so podprli zahteve goriških lovcev ter na tak način pokazali, da so njihovi resnični prijatelji. Osnovna zahteva goriških lovcev je sprejem primernega zakona, zakaj obstoječi zakon ima več pomanjkljivosti, ki jih je treba odstraniti, da se okrepi favna ter omogoči lov v najbolj primernih obdobjih, da se odpravijo egoistični izpadi, ki jih je sicer mogoče razumeti, nikakor pa ne odobravati. Predsednik je izrazil željo, da se bo lov na selitveno divjad začel prve dni avgusta, da se bo lov na tukajšnjo divjačino zaključil 31. decembra, lov na selitveno divjad pa zaključil v polovici aprila. Med tem časom bodo uredili lov na posamezne vrste divjadi. To zadnje vprašanje pa ne predstavlja nobenih težav. Govornik je nadalje poudaril, da obstaja težnja po vključitvi naše dežele v področje alpske faune z ustanovitvijo občinskih lovišč na vsem področju. To zahtevo je goriška lovska družina predložila že 1946. leta svojim zastopnikom.

Odv. Luzzatto je dejal, da se mora naša dežela zanimati za zasebna lovišča. V goriški občini jih nimamo, pač pa v pokrajini. Federacija ne more dopustiti, da bi se v zasebnih loviščih divjad uničevala, ter zahteva, da deželni organi skrbno proučijo to vprašanje. Kar pa zadeva zaprta zasebna lovišča, naj dežela zanje sprejme nov pravilnik, da ne bo nastajala v njih tolikšna škoda kot v preteklosti.

Pohvalil je dejavnost ustanove za zaščito živali ter poudaril simpatije, s katerimi sprejemajo jugoslovanski in avstrijski lovci svoje kolege iz Italije.

LETOVANJE OTROK

SKGZ prireja julija t. l. s pomočjo zavoda za počitniška letovanja Ljubljana center, letovanje otrok v Savudriji, zgornjih Gorjah in v Žirovnici. Starši, ki želijo poslati svoje otroke na letovanje, naj se zglasijo v uradu zveze v Ul. Ascoli 1/I med 9. in 12. uro od ponedeljka dalje. Za letovanje pridejo v poštev slovenski otroci v starosti od 8. do 14. leta. Vpisovanje bo trajalo do zasedbe razpoložljivih mest.

Zaključek pokrajinskega kongresa CGIL

V nedeljo zvečer se je v Tržiču zaključil 6. pokrajinski kongres CGIL. Po uvodnem poročilu dosedanjega tajnika Bergomasa so številni govorniki prikazali razmere v posameznih kategorijah. Delegati so sprejeli več telegramov, ki so jih poslali ministrom in deželnemu predsedniku, ter ob koncu soglasno odobrili zaključno resolucijo, v kateri se obravnavajo najosnovnejša vprašanja, ki so se pojavila na kongresu.

Resolucija ugotavlja, da se v obdobju 1951-1961 število zaposlenih delavcev na Goriškem ni tako naglo dvigalo kot v ostalih delih države, kar narekuje novo politiko v naših krajih. Kongres podpira stališče vsedržavnega vodstva CGIL proti «politiki zaslužkov» ter postavlja alternativo demokratičnega javnega nadzorstva. Za naše kraje je nujna odprava bremen, ki jih prinašajo vojaške služnosti, večji gospodarski napredek pa more omogočiti okrepitev podjetij z državno udeležbo. Zadnja gospodarska kriza povzroča posebno velike težave v zaposlovanju mlade delovne sile, posebno mladine pod 21. letom starosti. Resolucija se zaključuje s pozivom k sindikalni enotnosti, ki je velike važnosti za nadaljnje uspehe delavcev v borbi za njihove pravice. Sliki prikazujeta dvorano Roma z delegati kakor tudi vodilne predstavnike CGIL, ki podeljujejo umetniško sliko delegaciji sindikalnega sveta iz Nove Gorice.

POKRAJINSKI SHOD AKTIVISTOV PSDI V GRADEŽU

Upravne volitve na Goriškem bodo v nedeljo, 13. junija

Po proporčnem sistemu se bo poleg Gorice in Tržiča glasovalo še v Krminu, Gradiški, Gradežu in Škocjanu

V hotelu Morosini v Gradežu se je zaključil tridnevni shod, ki ga je pokrajinska federacija PSDI pripravila za svoje aktiviste in delavce po sekcijah. Shodu je predsedoval poslanec Zucalli, prisostvovali pa so mu podtajnik v notranjem ministrstvu Ceccherini, deželni odbornik Marpillero in drugi. Glavno poročilo je imel pokrajinski tajnik Giorgio Dellago, ki je med drugim dejal, da bodo upravne volitve v naši pokrajini, v deželi Sardinija in vseh ostalih krajevnih ustanovah v državi, katerim je zapadel mandat, v nedeljo 13. junija. Dan je določil minister po posvetovanju z vsedržavnimi tajništvi strank levega centra. Tajnik je nadalje razložil novi volilni zakon, s katerim se uvaja proporcionalni sistem v vse občinske uprave, ki imajo nad 5000 prebivalcev. To pomeni, da bodo v naši pokrajini volili po proporčnem sistemu poleg Gorice in Tržiča še prebivalci občin Krmin, Gradiška, Gradež in Škocjan.

Na shodu je spregovoril Ceccherini, ki je prav tako govoril o dnevu upravnih volitev na Goriškem, obenem pa je izpodbil govorice, ki se pojavljajo v javnosti, da bi se revidiral obstoj pokrajinske uprave, ker je v hudih finančnih težavah. Podtajnik je odločno izključil resničnost govoric, da bi v ministrstvu razpravljali o takšnih ukrepih, zakaj če bi osvojili takšno načelo, bi morali ukiniti veliko število pokrajinskih uprav, ki nimajo aktivnih obračunov. Ob koncu je govoril o ukrepih za omiljenje gospodarske krize, ki so že pokazali zadovoljive uspehe, kar naj bi po zagotovilih podtajnika vrnilo zaupanje delodajalskega razreda v možnost odprave sedanje krize.

Sinoči se je sestal občinski svet

Sinoči ob 21. uri se je v sejni dvorani v Ul. Crispi sestal občinski svet v Gorici, ki je obravnaval točke dnevnega reda, ki jih niso izčrpali na prejšnji seji. Poleg drugih bo na vrsti razprava o pravilniku javne prevozne službe (taksisti), ki ga na prejšnji seji niso sprejeli zaradi premajhnega števila prisotnih svetovalcev.

Danes v Gorici pogovori s komunističnimi poslanci

Danes ob 17.30 priredijo komunistični poslanci sprejem v hotelu Posta v Gorici. Delegacijo bo vodil podpredsednik komisije za obrambo Boldrini, v njej pa bosta še poslanka Bernetičeva in deželni svetovalec Bergomas. Namen pogovora med člani parlamentarne delegacije in pa povabljenimi predstavniki oblasti, strank, organizacij, združenj in tiska je zbiranje čimbolj tehtnih argumentov, ki jih bo delegacija uporabila med obravnavo v parlamentu zakonskega osnutka proti vojaškim služnostim.

Prometna nesreča pri Št. Lovrencu

Z rešilnim avtom Zelenega križa so včeraj, nekaj po 19. uri, prepeljali v goriško civilno bolnišnico kmetovalca Antonia Cociancига starega 69 let, doma iz Št. Lovrenca pri Moši. Sanitejci Zelenega križa so ponesrečenca našli na cesti pri Št. Lovrencu. Cociancig je bil žrtev prometne nesreče. Ker je v bolnišnici še pod šokom (dobil je hud udarec v glavo) ne more povedati kako se je nesreča pripetila. V bolnišnici so ga pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 30 dneh.

NA POBUDO USTANOVE ZA LJUDSKE IN ŠOLSKE KNJIŽNICE

Razpis natečaja za čitanko za 2. razred slovenskih šol

Besedilo mora sestavljavec predložiti najkasneje do 30. junija letos

Vsedržavni zavod za ljudske in šolske knjižnice, ki je pred kratkim poskrbel za izdajo šolskega berila za 5. razred slovenskih osnovnih šol v Trstu in Gorici, je razpisal natečaj za sestavo berila za 2. razred slovenskih osnovnih šol, v načrtu pa ima objavo šolskih knjig za 3., 4. in 5. razred.

Iz razpisa natečaja je razvidno, da se mora vsebina berila skladati z obstoječimi učnimi načrti, kakor tudi posebnimi določili, ki veljajo za tovrstne šole. Besedilo mora sestavljavec napisati na pisalni stroj ter ga v dveh izvodih poslati — do 12. ure 30. junija 1965 — skupno z ilustracijami v eni kuverti zastopniku ustanove dr. Guidu Manziniju, direktorju vladne knjižnice v Gorici. Tekst mora sestavljavec lastnoročno podpisati; podpisati se mora tudi na vsako stran. Izbirna komisija bo podelila avtorju izbranega berila nagrado v višini 500.000 lir, medtem ko bo avtor drugoizbranega berila prejel 200.000 lir; nagradi bosta izplačani brez kakršnih koli odtegljajev. Vsedržavna ustanova za ljudske in šolske knjižice bo po proglasitvi zmagovalca poskrbela za objavo berila, ki ga bo razdelila učencem obeh pokrajin v začetku šolskega leta 1956-1966. Za vsa nadaljnja pojasnila se osebe, ki se zanimajo za natečaj, morejo zglasiti pri ravnateljstvu goriške vladne knjižnice, Mamelijeva ulica 12, tel. 28-02.

Razbit nos zaradi padca z motorja

Ob 10. uri je prišel v bolnico po zdravniško pomoč 27-letni Gianni Franceschini iz Farre. V nedeljo ponoči je padel z motocikla, ko se je iz Gorice vračal domov. V bolnišnici so ga pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 10 dneh, ker si je zlomil nosno kost.

Nesreča šolarja v učilnici

Med odmorom v šoli se je včeraj potolkel po obrazu 10-letni Paolo Ventin s Tržaške ceste 279. Nesreča se mu je pripetila v razredu. Z glavo je udaril ob rob klopi ter se ranil nad levim očesom. V bolnici so mu nudili prvo pomoč.

Pri padcu na pločniku si je zlomila roko

Včeraj se je sama zatekla v civilno bolnišnico 70-letna Maria De Paoli, por. Morelli s Svetogorske ceste 17. V nedeljo je odšla z doma in padla na pločniku v bližini gozdne uprave. Odšla je domov, ker pa bolečine na levi roki niso hotele pojenjati, je včeraj dopoldne odšla v bolnišnico, kjer so ji ugotovili zlom podlaktnice; pridržali so jo na zdravljenju s prognozo okrevanja v 30 dneh.

Kino

VERDI. 16.30: «Questo pazzo, pazzo, pazzo pazzo mondo», S. Tracy, M. Berne in M. Rooney; ameriški barvni kinemaskopski film.

CORSO. 17.00: «Il triangolo del delitto», E. Riva, F. Gruber in F. Rabal; italijanski črnobeli film, zadnja predstava ob 22.

MODERNISSIMO. 16.00: «Il triangolo circolare», S. Koscina in P. Brasseau, italijanski črnobeli film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

VITTORIA. 17.15: «Il monte di Venere», E. Presley in G. Farrel. Ameriški cinemascope v barvah.

CENTRALE. 17.00: «Supergiallo a Scotland Yard», B. Lee in A. Knox, angleški črnobeli film, zadnja predstava ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. GIUSTO, Korzo Italia št. 242, tel. 31-51.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 16 stopinj ob 14. uri, najnižjo 7,2 stopinje ob 4.10; povprečne dnevne vlage je bilo 73 odstotkov.

SMRTNA NESREČA V RABELJSKEM RUDNIKU

Skala zgrmela na rudarja ki je zaradi ran izdihnil

Pokojnik je bil star komaj 23 let in je bil šele 7 mesecev zaposlen v rudniku - Zakaj toliko nesreč?

V sredo 17. t.m. se je ob 10.30 na prvi izmeni v rudniku na 5. odkopu X. obzorja smrtno ponesrečil 23-letni Albert Martelossi iz Rablja. Pomagal je pri zasidravanju stropa, ko se je nenadoma odlomil del skale. Skala je zgrmela naravnost na nesrečnega Martelossija in ga hudo poškodovala po glavi, mu polomila leva rebra, zlomila levo nogo in zadala hude notranje poškodbe, zaradi katerih je kljub takojšnji pomoči delovnih tovarišev izdihnil že med prenosom iz jame na površje, kjer je že čakala ambulanta Rdečega križa. Truplo pokojnega rudarja so takoj prepeljali v mrtvašnico, nato pa na pokojnikov dom. Na zadnji poti v petek, 19. t.m. ga je spremila velika množica ljudi, kakršna se le redko zbere ob takih žalostnih priložnostih.

Albert Martelossi je bil v rudniku zaposlen šele 7 mesecev in vsa naša javnost se sprašuje, zakaj je moral tako mladi umreti. Smrtnih nesreč v našem rudniku je zadnje čase vse preveč, celo več kot jih je bilo pod prejšnjo družbo, ki je rudnik upravljala. Očitno je, da v rudniku nekaj ni v redu. Prej je bil na vsakem odkopu po en izkušen rudar, ki mu v našem rudniškem žargonu pravimo «picconiere». Ta je imel nalogo pregledati in odstraniti viseče in nevarne gmote kamenja in skal po razstrelitvi min in ko je svoj pregled skrbno opravil, je šele dovolil rudarjem, da so začeli z delom. Pertusola je te ljudi odpravila. Predstavljajte si sedaj, kaj začetniki, kakršen je bil Martelossi vedo o nevarnosti, ki je okoli njih in nad njimi. Za pravilen občutek take nevarnosti so potrebne večletne izkušnje, ne pa komaj 7-mesečna praksa.

Istega dne kot se je zgodila nesreča, so bila v Vidmu v teku pogajanja med našo notranjo komisijo in predstavniki industrije iz Trsta, do katerih je prišlo po naši 48-urni stavki. Ko je med samimi pogajanji prišlo žalostno sporočilo iz Rablja, so pogajanja prekinili. O izidu pogajanj bomo še poročali.

V ostalem imamo pri nas lepo toplo vreme, zaradi česar so se že začeli trgati plazovi z julijskih vršacov.

T. C.

Prijateljem in znancem naznanjamo, da je umrl naš dragi oče

Anton Ferlat

učitelj v pokoju, star 90 let

Pogreb bo v Mirnu, danes 23. marca ob 16.30.

Žalujoči: žena, sin, hčerke, vnuki in ostali sorodniki

Miren, Gorica, Nabrežina, 23.III.65

ZARADI PREMAJHNE ZAVORNE RAZDALJE

Na istem kraju dve nesreči v časovnem presledku 15 minut

Nesreči sta se pripetili na Majnici - Ranila sta se dva motociklista

V nedeljo zvečer okoli 22. ure sta se v bližini mosta čez namakalni kanal na Majnici pripetili dve prometni nesreči, zaradi katerih so v goriški civilni bolnišnici pridržali na zdravljenju dve osebi. Nesreči sta se zgodili v časovni razdalji 15 minut: druga je pravzaprav posledica prve nesreče. Kako sta se pripetili?

Ob napovedanj uri se je motociklist 29-letni Luciano Marusig iz Fiumicella peljal po Majnici domov. V bližini mosta se je od zadaj zaletel v ustavljeni Fiat 600 28-letnega Livia Boletreria iz Tržiča, Ul. Valentinis 92. Marusig se je pri padcu potolkel po desnem stopalu in nogi ter se bo v bolnici zdravil 10 dni.

Ko je nekaj minut kasneje prišla na kraj prometna policija, da bi sestavila zapisnik, se je skoraj na istem mestu vespist 35-letni Aldo Fedel iz Romansa zaletel v lambretista 52-letnega Ruggerra Camerona iz Tržiča, Ul. Romana 10. Oba sta se peljala proti Farri. V drugi nesreči se je poškodoval samo Aldo Fedel, ki so ga odpeljali v bolnico zaradi zloma leve piščali v bližini gležnja; pridržali so ga na zdravljenju s prognozo okrevanja v 10 dneh. Skodo so utrpela vsa vozila.

Prometna policija, ki je bila že na kraju nesreče, je tako nadaljevala svoje delo še za drugi primer.

šport šport šport šport šport

A LIGA

IZIDI

Roma—*Bologna	2-1
*Cagliari—Messina	2-1
*Foggia—Catania	1-0
Torino—*Genoa	2-1
*Juventus—Fiorentina	1-0
*Lazio—LR Vicenza	0-0
Inter—*Mantova	1-0
*Milan—Sampdoria	3-0
*Varese—Atalanta	0-0

Prihodnje tekme (28. t.m.)

Atalanta - Cagliari; Bologna - Fiorentina; Catania - Vicenza; Foggia - Varese; Inter - Milan; Mantova - Genoa; Roma - Lazio; Sampdoria - Juventus; Torino - Messina.

LESTVICA

Milan	25	17	7	1	44	14	41
Inter	25	15	8	2	41	20	38
Juventus	25	12	9	4	35	16	33
Torino	25	11	9	5	32	21	31
Fiorentina	25	12	7	6	33	22	31
Bologna	25	9	10	6	33	22	28
Atalanta	25	6	13	6	13	14	25
Vicenza	25	9	7	9	25	27	25
Catania	25	8	7	10	33	35	23
Foggia	25	7	9	9	16	21	23
Roma	25	6	11	8	25	30	23
Varese	25	5	12	8	21	27	22
Sampd.	25	7	8	10	16	24	22
Lazio	25	5	11	9	18	25	21
Cagliari	25	6	7	12	17	29	19
Genoa	25	4	10	11	19	39	18
Mantova	25	4	6	15	11	26	14
Messina	25	3	7	15	17	37	13

VATERPOLO

Nocoj ob 21. uri prijateljski dvoboj Triestina - Partizan

Nocoj se bo vaterpolo ekipa beograjskega Partizana med potjo domov ustavila v našem mestu. Beograjčani so namreč sprejeli vabilo plavalnega odseka Triestine, da bi odigrali v Trstu prijateljsko tekmo.

Ta bo nocoj z začetkom ob 21. uri v občinskem pokritem bazenu.

V Benetkah in Trstu pomembni zmagi odbojkarjev in odbojkaric Bora

Moška B liga - 3:0 beneški Fiammi

Borovci igrali večinoma s pomlajenim moštvom

Borova šestorka osvaja že štiri kola zmago za zmago. Z vsakim nasprotnikom pa ni šlo tako lahko kot v nedeljo v Benetkah. Na beneškem Lidu so namreč plavi slavili še eno zmago. Njihova žrtev je bila Fiamma, kateri pa so manjkali zaradi bolezni kar trije člani prve šestorke. Kljub temu pa smo prepričani, da bi Bor vseeno gladko zmagal in navedeni izgovor, ki ga je objavil italijanski dnevnik ne drži.

Bor je razpolagal s svojimi nasprotniki kot je hotel. Naj pripomnimo samo to, da ni v nobenem izmed treh odigranih setov nastopil v popolni postavi. Trener je namreč izrabil to razmeroma lahko tekmo, da je poslal na igrišče mlade sile. Tako je v prvem setu nastopil Vodopivec, ki je še enkrat dokazal, da je bodočnost prve moške ekipe zagotovljena. Tudi vsi ostali, nastopilo je namreč vseh enajst igralcev, so pokazali zadovoljivo formo in popolnoma obvladali igro Fiamme.

Ta je nasprotno v kritičnem trenutku. Če ji ne bo uspelo zmagati vsaj eno tekmo, potem se bo morala posloviti od druge lige. Edina stvar, ki jo še drži pokonci je izkušenost, saj je polovica ekipe stara preko trideset let in ima za seboj mnogo let udejstvovanja na tem športnem področju.

Vsi trije seti so nekako tako potekali. Do desete točke sta bili ekipi pri neodločenem stanju, nato je Bor pospešil tempo igre in brez velikih težav ter s sigurno igro osvojil najprej sete nato pa še tekmo. Edina negotovost je bila ob koncu drugega seta, ko je uspelo Flammi nadoknaditi izgubljeno in priti do trinajste točke, tako da je bilo stanje izenačeno. Bor je nato povedel, Fiamma pa takoj izenačila. Končno so Borovci zbrali še dve točki in so kljub nemogočemu sojenju osvojili tudi ta set.

Na koncu se moramo spomniti še sodnika. Nerazumljivo nam je namreč dejstvo, da pošilja italijanska federacija na tekme druge lige tako nekompetentnega sodnika, ki ne obvlada niti zadnjih pravil, ki so v veljavi po zadnjih olimpijskih igrah.

IZIDI
BOR — *FIAMMA 3:0
(15:9, 16:14, 15:11)

POSTAVI
BOR — Jurkič, Fučka, Starec, Mijot, Vodopivec, Plesničar, Drasič, Vitez, Uršič, Veljak in Orel.
FIAMMA — Caraffa, Zambelli, Zanotto, Lovattini, De Langes, Adami, Corazza in Perissinotto.
Sodnika: Guolo (Rovigo) in Antonucci (Benetke).

RITTER

Ženska B liga - 3:0 pordenonskim tekmicam

Borovke nastopile brez vsakršne rezerve

V nedeljo se je začelo tudi italijansko žensko odbojkarsko prvenstvo druge lige, v katerem nastopa — kot smo že poročali — na našem področju pet ekip. Dekleta športnega združenja Bor so prvo tekmo odigrale pred svojim občinstvom in so gladko odpravile šestorko S. Studentesca iz Pordenona s čistim 3:0.

Srečanje samo ni nudilo razburljivih trenutkov, ker je bila razlika v kakovosti obeh ekip prevelika. Izidi posameznih setov niso verna slika dogodka na igrišču, kajti borovke bi si z nekoliko dobre volje lahko privoščile tudi mnogo višje izraženo zmago. Kljub temu so že s prvim nastopom potrdile napovedi, da so absolutni favorit druge lige na našem področju in tako je zanje udeležba na prvenstvu gola formalnost, vmesna stopnica do finala druge lige.

Tekma med Tržačankami in Furlankami je bila razmeroma monotona. Videli smo nekaj dobrih servisov, dva, tri učinkovite napade Borovih tolkačic, ki pa s tem niso še niti načele svojega tehničnega repertoarja, ker jim to ni dopuščala nizka tehnična raven gostij. Igralke Pordenona namreč vadijo šele dobro leto in so se komaj izkopale iz začetniških težav. Imajo pa v svojih vrstah več obetajočih elementov.

Kljub nenaravnemu nasprotniku pa je pri Tržačankah neprijetno presenetilo dejstvo, da so nastopile točno v šestih, torej brez rezerv. Take lahkomiselnosti, ki bi bila lahko ekipi v določenem primeru zelo nevarna, pa si borovke nikakor ne smejo več privoščiti, pa čeprav je na drugi strani mreže le začetniška ekipa.

Izid
Bor — S. Studentesca 3:0
(15:7, 15:3, 15:8)

Postavi
Bor — Pavletič, Švab, Batista, Mijot, Hmeljak, Zavadlal
S. Studentesca — Mazzon, Pignattin, Facchin, Mongiat, Bernardis, De Marinis, Missinato, Pascoli, Gay in Ros.

T. O.

V 23. KOLU A LIGE

Na vrhu lestvice nobenih sprememb

Presenečenje: Bologna doma klonila Romi

Milan je zmagal. Tudi Inter in Juventus sta odpravila nedeljska tekmeca in ohranila nespremenjeno razdaljo z leaderjem. Milančani so brez težav odpravili Sampdorio in tokrat se ni mogel nihče pritoževati nad igro Altafinija, ki postaja vedno bolj živahen in je v nedeljo dosegel tudi gol. Medtem ko je Inter praznoval zmago na tujem igrišču, je Juventus s težavo spravil Fiorentino na kolena. Čeprav so bili Florentinci v gosteh, niso igrali podrejene vloge. Žal je bil njihov napad brez puščic, kar je bilo odločilnega pomena.

Torino si je šel po zmago v Genovo in s tem zadal nevaren udarec domačinom, ki so se znašli v nevarnem delu lestvice. Presenečenje pa je prišlo iz Bologne, kjer so državni prvaki klonili gostom Rome. Brez dvoma je bila nedeljska tekma najslabša, kar jih je Bologna igrala v letošnjem, zanjo ne preveč ugodnem, prvenstvu.

Cagliari se je moral precej potruditi, da je spravil na kolena uporno Messino. To se mu je končno le posrečilo, kot se je posrečilo Foggi v dvoboju s Catanio. Precejšen uspeh je dosegel Lanerossi, ki je v Rimu prisilil Lazio na neodločen izid. Z istim rezultatom brez gola se je zaključila tudi tekma Varese-Atalanta.

V DRUGI TEKMI GOSTOVANJA NA JUGU

Tudi v Traniju poraz Triestine z 2:1 (1:0)

Pez, med najboljšimi, zakrivil avtogol

STRELCI: Pez v 21' p.p. avtogol; Gentili v 22', Cosmano v 24' drugega polčasa.

TRANI: Biggi; Crivellenti, Galvanin; Pappalettera, D'Elia, Bazzarini; Barbato, Bitetto, Silva, Lombardo, Cosmano.

TRIESTINA. Scorti; Frigeri, Ferrara; Pez, alio, Sadar; Gentili, Palcini, Orlando, Scala, Novelli.

SODNIK: Borolo iz Noale Veronese.

KOTJE 7:2 za Trani.

Triestini letos ne gre izpod... nog. Morda je res, da je imela v nedeljo proti Traniju smolo, morda je tudi res, da je bil sodnik preveč «domač», a je tudi res, da so gostje iz Trsta napravili premalo ne samo za zmago temveč tudi za dosego neodločenega izida. Dokaz imamo v dejstvu, da je imel vratar gostiteljev zelo malo dela.

Tokrat se Triestina ni poslužila stroge obrambne taktike. Frossi je razumel, da s podobnimi sistemi ne bo mogoče priti do gola in ker goli pomenijo točke, je sklenil sprostiti udarno silo moštva v rdečih majicah. Ta sila pa je zelo slaba in prav zaradi tega je morala Triestina poražena domov. Njen položaj je tako postal še bolj kritičen in vse kaže, da si je z nedeljskim porazom dokončno zapravila možnost rešitve.

Igralci Tranija, ki imajo bolj ali manj podobne skrbi kot Tržačani, so se zavedli važnosti tekme in so zato takoj stisnili goste v obrambo. Njihov napad je zmedeno igral, zaradi česar je imela tržaška obramba kaj lahko delo. Vse do 21' prvega polčasa, ko je Crivellenti spustil proti vratom močan strel, Scorti bi žogo gotovo prestregel, a žal je Pez hotel ustaviti usnje. Pri tem pa je žogi spremenil smer in tako prevaral lastnega vratarja, ki ni mogel preprečiti zgoditka.

V 22' drugega dela igre, potem ko je Triestina večkrat skušala priti do vrat tekmecev, je sodnik prisodil kazenski strel. Frigeri je žogo visoko predložil prostemu Gentiliju, ki jo je prisebno z glavo neobranljivo usmeril v mrežo.

Veselje Tržačanov pa je trajalo točno eno minuto. Trani je takoj ostro odgovoril s hitrim prodorom in Cosmano, ki se je nerazumljivo znašel brez angela varuha, je spustil močan strel, ki je spravil Scortija že drugič na kolena.

Gostje se niso predali in so hoteli rešiti vsaj točko. Vsi so šli v napad, a kljub temu, da so tudi branilci pomagali prednji vrsti, niso mogli več prevariti budne obrambe Tranija in še bolj budnega vratarja Biggija.

B LIGA

IZIDI

*Catanzaro—Bari	1-1
Potenza—*Lecco	3-2
*Livorno—Verona	2-1
*Modena—Reggiana	1-1
*Monza—Brescia	0-0
*Padova—Alessandria	5-1
Venezia—*Palermo	2-1
Napoli—*Pro Patria	2-0
*Spal—Parma	1-0
*Trani—Triestina	2-1

Prihodnje tekme (28. t.m.)

Alessandria - Trani; Bari - Potenza; Brescia - Lecco; Napoli - Catanzaro; Palermo - Padova; Parma - Modena; Reggiana - Livorno; Triestina - Monza; Venezia - Pro Patria; Verona - Spal.

LESTVICA

Brescia	26	13	10	3	33	17	36
Lecco	26	11	9	6	31	12	31
Spal	26	10	11	5	28	20	31
Napoli	26	9	12	5	28	16	30
Padova	26	10	10	6	20	13	30
Modena	26	9	11	6	29	19	29
Potenza	26	10	9	7	40	34	29
Palermo	26	11	7	8	34	29	29
Venezia	26	9	10	7	26	22	28
Reggiana	26	10	7	9	30	16	27
Catanzaro	26	7	12	7	17	19	26
P. Patria	26	10	6	10	22	31	26
Bari	26	7	10	9	24	27	24
Alessand.	26	7	10	9	20	30	24
Trani	26	8	7	11	19	30	23
Livorno	26	6	10	10	17	24	22
Verona	26	6	10	10	18	29	22
Monza	26	6	9	11	23	35	21
Triestina	26	5	8	13	13	29	18
Parma	26	5	4	17	17	37	14

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

V I. zvezni ligi nekaj presenetljivih izidov

V SNL zmaga N. Gorice in poraz Delamarisa

V 18. kolu prvenstva I. jugoslovanske zvezne lige je prišlo do nekaj presenetljivih zavrtljajev. Najbolj preseneča poraz leaderja lestvice Sarajeva, ki mu ga je zadal ne preveč nevarni Velež. Ker si je Partizan šel kar po obe točki na igrišče zagrebškega Dinama, je sedaj razlika med vodilnima enajstoricama minimalna, zaradi česar smemo pričakovati, da bo vrh imel kmalu novega gospodarja. Presenečenje predstavlja tudi zmaga Zagreba v Beogradu nad istoimenskim moštvom.

Po številnih uspehih v zadnjih kolih je tokrat Rijeka ostala praznih rok. Rečani so se spoprijeli z direktnim tekmecem za tretje mesto Železničarjem iz Sarajeva. Medtem ko sta Trešnjevka in Crvena zvezda zaključili dvoboj neodločeno, kar se je pripetilo tudi v Splitu med Hajdukom in Vardarjem, je Vojvodina premočno porazila zadnjo Sutjesko z nič manj kot 7:2.

V drugi zvezni ligi je bil v nedeljo slovenski derby med celjskim Kladivarjem in gostujočim moštvom iz Ljubljane Olimpijo. Po ne preveč zadovoljivi igri je zmaga pripadla, sicer s pičlo razliko, Ljubljančanom, ki so bili dvakrat uspešni, medtem ko se je Kladivarju posrečilo samo enkrat priti do cilja.

Maribor pa je gostoval v Hrastnici, kjer je klonil za razliko enega gola domači enajstorici Famosa.

V nedeljo se je zavrtel tudi spomladanski del slovenske nogometne lige, kjer nastopata dva predstavnika Primorske, t.j. Nova Gorica in Delamaris iz Izole. Novogoričani so imeli v gosteh enajstorico iz Hrastnika. Gostje so klonili že po osmih minutah igre. Kmalu po golu pa so si zapravili priložnost za izenačenje. Novogoričani so bili še enkrat uspešni in končali prvi polčas z 2:0. Hrastničani so dosegli častni gol z enajstmetrovko, domačini pa so še enkrat zadeli mrežo gostov in tako postavili končni rezultat 3:1.

Izolčani pa so nastopili proti ljubljanskemu Slovanu s popolnoma pomlajeno postavo, zaradi česar se niso mogli postaviti po robu bolj izkušenim tekmecem, ki so jih odpravili s 4:0.

V nedeljo na skakalnici v Kulmu

Nemec Peter Lesser novi svetovni prvak

MITTENDORF, 22. — Peter Lesser je v nedeljo izpolnil obljubo, ki jo je dal pred tednom dni, da bo še v letošnji sezoni izboljšal Zandanelov svetovni rekord (144 m) v smučarskih poletih. 23-letni študent iz Vzhodne Nemčije Lesser je res med nedeljskim tekmovanjem na skakalnici v Kulmu poletel najdlje in pristal pri znamki 145 m, kar je nov svetovni rekord.

Medtem ko je v nedeljo zmagal vzhodni Nemec Neuendorf, ki je skočil 136 in 141 m, je v končni lestvici zmaga pripadla zahodnemu Nemcu Henriku Ohlmeierju, ki si je nabral 450,9 točke.

Od Italijanov se je najbolje uvrstil Aimoni, ki je bil v nedeljo šesti in je zaradi tega zasedel v končni lestvici četrto mesto. Od Jugoslovanov je bil na nedeljskih skokih najboljši Zajc, ki si je nabral s skokom 130 in 121 m 214,4 točke in je s tem zasedel 9. mesto. Zaradi slabših nastopov v prejšnjih dneh pa se je moral v končni lestvici zadovoljiti z 18. mestom, medtem ko je bil njegov rojak Eržen 20. Izidi tekmovanja poletov v Kulmu so naslednji:

1. NEUENDORF (NDR) 236,7 (136, 141)
2. Ohlmeier (ZRN) 234,9 (140, 135)
3. Lesser (NDR) 323,1 (145, 131)
4. Vertenikov (SZ) 223,8 (133,125)
5. Müller (Avstrija) 222,2 (129, 129)
6. Aimoni (Italija) 222,1 (137, 125)
7. Wirkola (Norveška 221,3
8. Karwofsky (NDR) 219,7 (132, 130)
9. Zajc (Jugoslavija 214,4 (130, 121)
10. Bokeloh (NDR) 213,8 (127, 128) itd.

KONČNA LESTVICA

1. HENRIK OHLMEIER (ZRN) 450,9
2. Bernd Karwofsky (NDR) 441,8
3. Peter Lesser (NDR) 432,6
4. Giacomo Aimoni (Italija) 431,2
5. Mihail Vertenik (SZ) 431,1
6. Dieter Neuerndorf (NDR) 427,4
7. Björn Wirkola (Norveška) 121,1

PO DVEH DNEH TEKMOVANJA NA ABETONU

Švicarki Hiltbrandovi letošnji pokal Foemina

ABETONE, 22. — Švicarka Edith Hiltbrandova je v nedeljo osvojila prvo mesto v slalomu tekmovanja za pokal Foemina in se v lestvici kombinacije uvrstila prav tako na vodilno mesto.

Italijanke so se letos slabo odrezale, saj je bila prva Italijanka — Lidia Barbieri Sacconaghi — šele na šestem mestu.

Izid nedeljskega slaloma je naslednji:

1. Edith Hiltbrand (Šv.) 86"54 (41"80, 44"74)
2. Madeleine Bochatay (Fr.) 86"99 (42"15, 44"84)
3. Christa Hintermaier (Nem.) 87" (42"58, 44"42)
4. Britte Lafforgue (Fr.) 88"45 (42"25, 46"20)
5. Barbieri Sacconaghi Lidia (It.) 88"46 itd.

LESTVICA KOMBINACIJE

1. Edith Hiltbrand (Šv.) 4,41 točke
2. Madeleine Bochatay (Fr.) 4,58
3. Christa Hintemaier (Nem.) 6,25
4. Patricia Du Roy De Blicquy (Belg.) 10,4 4
5. Hintermaier Heide (Nem.) 10,89
6. Barbieri Sacconaghi (It.) 28,16
7. Pall Olga (Av.) 29,09
8. Cipolla Glorianda (It.) 35,58
9. Franceschetti Daniella (It.) 45,83 itd.

SMUČANJE

SUN VALLEY, 22. — Francozinja Marielle Goitschel in Avstrijec Karl Schranz sta danes zmagala v smuku za pokal Harriman, ki je bil v ameriški državi Idaho. Največ uspehov so dosegli Avstrijci, ki so se uvrstili na prva tri mesta.

Izid:

ŽENSKE

1. **Marielle Goitschel** (Francija) 1'35"76
2. Traudl Hecher (Av.) 1'35"98
3. Therese Obrecht (Šv.) 1'36"01
4. E. Zimmermann (Av.) 1'36"42
5. C. Terraillon (Fr.) 1'36"90
6. Giustina Demetz (It.) 1'37"17
7. Christl Haas (Av.) 1'37"31
8. Jean Sauber (ZDA) 1'37"33
9. S. Shellworh (ZDA) 1'38"37
10. Greta Digruber (Av. 1'38"77

MOŠKI

1. **Karl Schranz** (Av.) 2'01"08
2. Gerhard Nennig (Av.) 2'01"09
3. Heini Messner (Av.) 2'02"06

I. ZVEZNA LIGA

Beograd—Zagreb	0:2	(0:1)
Hajduk—Vardar	0:0	
Velež—Sarajevo	1:0	(1:0)
Vojvodina—Sutjeska	7:2	(3:0)
Železničar—Rijeka	2:1	(0:0)
Trešnjevka—Zvezda	1:1	(1:1)
Dinamo—Partizan	1:2	(1:1)

LESTVICA

Sarajevo	18	11	3	4	36:16	25
Partizan	17	9	5	3	27:19	23
Rijeka	18	9	4	5	31:20	22
Železničar	18	9	4	5	23:16	22
C. zvezda	17	9	3	5	21:25	21
Dinamo	18	9	2	7	27:21	20
Zagreb	18	7	5	6	31:27	19
Vojvodina	18	7	5	6	23:20	19
Radnički	17	5	7	5	23:18	17
Hajduk	18	5	6	7	18:22	16
Vardar	18	4	7	7	16:22	15
Velež	18	5	3	10	21:31	13
Trešnjevka	18	4	4	10	17:30	12
Beograd	17	3	5	9	18:32	11
Sutjeska	18	3	5	10	18:41	11

II. LIGA (ZAHOD)

BSK—Split	0:1	(0:0)
Sloboda—Lokomotiva	4:0	(1:0)
Kladivar—Olimpija	1:2	(0:1)
Varteks—Rudar	0:1	(0:0)
Borovo—Istra	2:0	(0:0)
Famos—Maribor	1:0	(0:0)
Šibenik—Slavonija	0:0	
Borac—Čelik	0:2	(0:0)

LESTVICA

Sloboda	19	15	3	1	52:16	33
Olimpija	19	14	4	1	50:15	32
Maribor	19	9	4	6	33:18	22
Čelik	19	9	3	7	33:28	21
Borac	19	6	9	4	32:29	21
Šibenik	19	7	6	6	23:29	20
Slavonija	19	7	5	7	35:30	19
Lokomotiva	19	6	7	6	36:37	19
Rudar	19	8	3	8	36:43	19
Borovo	19	5	8	6	24:26	18
Varteks	19	7	3	9	26:25	17
Famos	19	6	4	9	21:38	16
Kladivar	19	6	3	10	27:43	15
Split	19	5	2	12	20:37	12
Istra	19	2	6	11	12:28	10
BSK	19	2	6	11	29:47	10

SNL

Mura—Celje	1:1	(1:1)
N. Gorica—Hrastnik	3:1	(2:0)
Železničar—Svoboda	1:0	(1:0)
Branik—Ilirija	2:0	(2:0)
Triglav—Aluminij	1:3	(0:1)
Ljubljana—Rudar	1:0	(0:0)
Slovan—Delamaris	4:0	(2:0)

LESTVICA

Slovan	14	7	6	1	38:17	20
Železničar	14	8	4	2	30:18	20
Branik	14	9	0	5	30:16	18
Ljubljana	14	7	4	3	35:21	18
Aluminij	14	8	2	4	33:29	18
N. Gorica	14	6	5	3	28:26	17
Triglav	14	6	3	5	29:25	15
Rudar	14	5	5	4	27:27	15
Mura	14	4	4	6	30:29	12
Svoboda	14	5	2	7	29:31	12
Celje	14	4	2	8	26:41	10
Ilirija	14	3	4	7	15:26	10
Hrastnik	14	3	2	9	24:40	8
Delamaris	14	1	1	12	13:41	3

Totocalcio

Bologna—Roma	(1-2)	2
Cagliari—Messina	(2-1)	1
Foggia—Catania	(1-0)	1
Genoa—Torino	(1-2)	2
Juventus—Fiorentina	(1-0)	1
Lazio—LR Vicenza	(0-0)	X
Mantova—Inter	(0-1)	2
Milan—Sampdoria	(3-0)	1
Varese—Atalanta	(0-0)	X
Palermo—Venezia	(1-2)	2
P. Patria—Napoli	(0-2)	2
Pisa—Arezzo	(2-0)	1
D.D. Ascoli—Cosenza	(0-0)	X

KVOTE
13 — 12.966.900 lir
12 — 213.500 »

TOTIP

1. —	1.	Elma	2
	2.	Behave	X
2. —	1.	Gibeppe	1
	2.	Desaix	2
3. —	1.	Debbio	1
	2.	Marradi	X
4. —	1.	Ugolina	1
	2.	Fidenziano	1
5. —	1.	Piantella	1
	2.	Rafina	1
6. —	1.	Lucro	1
	2.	Maita	X

KVOTE
12. — 2.086.390 lir
11. — 51.515 »
10 — 4.598 »

CESIRA FIORI •

3. *Stara mati*

«Zagorelec, daj mi krožnik, olje in vodo.»

Z namočenim prstom je nato napravila znamenje križa na čelu, prsih in nedrjih bitja, ki je bilo sedaj že pri koncu. Nato se je usedla k mizi, zlila vodo in olje, ki je napravilo velike zelene mehurčke sredi posode. Izgovorila je nekaj besedi, katerih pomen je samo ona poznala, med katerimi pa je rabila ime ubogega bitja, ki je bilo, žal, v nezavesti.

Zagorelec in otroci so gledali. Mehurčki olja so kakor po nekem času izginili.

«Hm, sedaj bodi miren! Si videl? Bolezni ni več!» je rekla.

Žena je umrla ponoči in deklica je jokala zaradi lakote in nesnage. To noč se je v ubogem možu vse zrušilo. Otroci so doraščali, kolikor so mogli, umazani, bosi in podivjani. Oče je moral delati ko živina, da je vsaj deloma utešil njihovo lakoto.

Nekega septembrskega dne je prišel mimo čuvaj in je rekel:

«Če želiš ostati tu na posestvu, prav, ostani, toda tam na zemlji v dolini! Tu zgoraj pod izvirkom rabi zemlja nekomu drugemu.» — Tako se je tu naselila Anamarija, tista, ki je napravila raztopino, tista, do katere je čutil mržnjo. Ali mu ni rekla, da bo njegova Marija Alojzija ozdravela? Prav. Sreča, da so mu ostale hiša in rastline! Toda, kaj bo z vodo? Začelo se je običajno gorje z vodo. Mož Anemarije je uporabljal vso za svoj vrt. Mož je napravil več nasipov, slabše kakor Aristodem: niti kapljica ni več proniknila v dolino in prepirali so se zaradi tega vsak dan.

«Pojdi po njo v Fonte Bicchiere!» so mu rekli.

Tako je prevažal na vozu ves dan vodo s sinovi v velikih skledah in vedrih. Bilo je treba napraviti velik ovinek, kajti mož Anemarije je pazil z dvocevko in ne bi jih pustil mimo. Mislil je in premišljeval: oni ne popustijo; imajo zaslombo pri čuvaju in upravniku; seveda, Anamarija je lepa in jim je všeč. Tako domač je bil s kačami in z modrasi, Zagorelec! Jemal jih je v roke, gledal, izdiral modrasom zobe in včasih jih je jedel. Pravi, da je njihovo meso boljše od kokošjega. Cele kože pa, tiste lepe kakor pisane nožnice s črnimi, zelenimi in belimi luskami je prodajal sinu gospe Izabele, ki je študiral v Rimu za doktorja in si je dajal z njimi preobleči svoje palice za sprehode. Zares nekaj izredno lepega! Zdelo se je, da ga imajo kače za prijatelja. Ko jih je božal, mu niso nič storile, samo majhen rdečkast razcepljen jeziček so pokazale.

Neko nedeljsko jutro si je ovil okoli golega vratu in spustil čez široke in bronaste prsi najlepšo med svojimi najljubšimi. Ko je hodil, je njena glavica udarjala na široke in mogočne prsi. Zdel se je kakor idol in tak se je prikazal pred Anomarijo, ki je imela silen strah celo pred martinčki in zelenci. Ženska je obstala kakor pribita, v njeni notranjosti ji je strah ledenil kri.

Ustavil se je za hip pred njo, nato pa je šel dalje in dosegel zaselek. Vsi dečki so drug za drugim in tiho hodili za njim. S svečanim korakom je šel po stezicah in zavil na trg. Nihče se ni upal stegniti roke proti njemu ali poklicati ga ali prijeti.

«Mama moja!... Kaj se dogaja?» so se spraševali ljudje.

Stvar se je ponovila skozi več poletnih nedelj. Nato je odšel Janezek v Rim k vojakom. Tonček in Alojzija pa sta izginila neko jutro brez sledu.

Kralj mu je vzel najdražjega, njegovo srce. Ljubljenca, cvet njegovega mesa, je bilo treba rešiti. Ni hotel, da bi odšel na vojno in da bi ga tam ubili. Na njegovi zemlji je rasla najlepša breskev v kraju, ki jo je z vso ljubeznijo negoval in gojil. V tistem soparnem avgustu je bilo na njej kakih dvanajst velikih, krasnih žametastih breskev z rožnatim mesom in škrlatnordečim sokom. Bile so velike kakor otroške glave in tri so tehtale en kilogram. To bo darilo za kralja, kraljevsko darilo! Razume se, da je šel peš, in, ko je stal pred oklopniki pri vratih Kvirinala, je rekel:

«Želim govoriti s kraljem! Te pa so zanj! Glejte, kako so lepe!...!»

Čakal je in čakal. Nato je tekel za odkrito kočijo, ki je peljala majhnega pokvečenega kralja, in kričal:

«Ne ubijte mi ga, sinovi matere! Vrni mi mojega Janeza, vrni mi ga!...»

Straže so ga prijele in mu iztrgale košaro iz rok. Lepe breskve so se zakotalile po kamnitnem tlaku pred brezbrižnimi rablji, kakor je bil savojski kralj. Kotalile so se kakor majhne odsekane glave kakor majhne bombe po kamnitnem tlaku pred kvirinalsko palačo.

Izgonski list ga je pripeljal nazaj v zaselek. V njegovi odsotnosti se je vse posušilo, se razume.

«Temu je kriva Anamarija, zlobna ženska, ki mi je zastrupila vodo!...» je rekel in planil na njo.

Plat zvona! Plat zvona! In v tem nedeljskem dopoldnevu!

«Zagorelec je odrezal Anamariji glavo!» je šlo okrog. «Z vinjakom!»

Ko je šel mimo med skupino karabinjerjev, zvezan in s prsnim košem v prisilnem jopiču, je kričal: «Dol z vojno! Dol s kraljem! Svinja Anamarija! Vode!... Pošlji mi vode!... Daj vode mojemu Janezku!...»

Blazni kriki: «Dol z vojno!...» so postajali vedno močnejši in so se večali kakor množičen krik, ko so šli okoli doline, ki je v krogu obdajala hrib pozabljencev...

Še en jokavi krik: «Dol s kraljem!... Dol z vojno!...» in vse se je izgubilo v daljavi.

KONZOLINA — 1902

Prišel je konec meseca maja, ki je bil topel skoraj kakor poletni meseci. Ko se zvečer nasloniš na ograjo v zaselku, ki zapira neke vrste majhen trg, nasproti vrat, nad katerimi stoji grb nekdanjih fevdalnih gospodov, vidiš, kako rasejo vse naokrog in ob straneh iz vsakega kamna vijoličasti in rumeni odolini, šopi visečih in dehtečih nageljnov, toliko palatane in celo šopi motovilca. Kam vse se usedejo te rastline! Zadošča jim le malo zemlje. Ko pa sediš na dolgih kamnitih klopeh ob hišah, ki zapirajo ko v objemu to «veličastno razgledišče, in ko uživaš pri pogledu na rožnati, pozlačeni, lepo grajeni Soratte, ki leži samotno v dolini reke Tibere in okoli katerega se vije lepa reka kakor trak, in se ti končno ustavi na soteski in gričih, poraslih z oljkami, goščavo, bodičevjem in robido, se naenkrat pojavijo majhne premikajoče se lučce. Ves zrak jih je poln.

«Kresnica, kresnica,
pridi k meni, dal ti bom
kraljevski kruh,
kraljevski in kraljičin kruh,
kresnica, kresnica,
kresničica!»

Tako pojejo otroci, ko jih držijo v stisnjenih in od zemlje umazanih pesteh, in deklice, ki si z njimi krasijo lase.

Skoraj nepremični starci počasi kadijo iz smrdljivih pip iz žgane gline in od časa do časa si izmenjajo kako besedo.

«Sedaj je že čas za seno!...»

Od izvirka sem prihajajo v parih mladeniči in dekleta, ene s polno košaro češenj na glavi in pokrito s trtnimi listi in vrbovimi vejami, druge z zelo svetlo bakreno posodo. Svetleča se posoda je ponos žene! Po vseh štirih na tleh jo drgnejo s peskom ure in ure. Mladeniči tolčejo z upogljivo vrbovo vejo po stegnih, škornjih in kmečkih čevljih in priganjajo s čudnimi klici z drvmi obloženo oslico. Od kod je prišel ta čuden divji klic? Iz arabščine? Latinščine? Sabinščine?

Radi se imajo in si izkazujejo ljubezen med potjo.

«Sedaj je čas za seno... Konzolina... Jaz grem to leto na deželo in, ko se vrnem, se poročiva...», pravi on.

Ona ga gleda s svojimi temnimi, nekoliko okroglimi očmi. Ni zelo lepa, pač pa čvrsta. Izraz na njenem licu je prijeten in kakšne lase, za spoznanje rdečkaste od sonca, ima!

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ v tednu 30 din, mesečno 600 din — Nedeljska: posamezna 50 din, 2.400 din za leto 1965. — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst